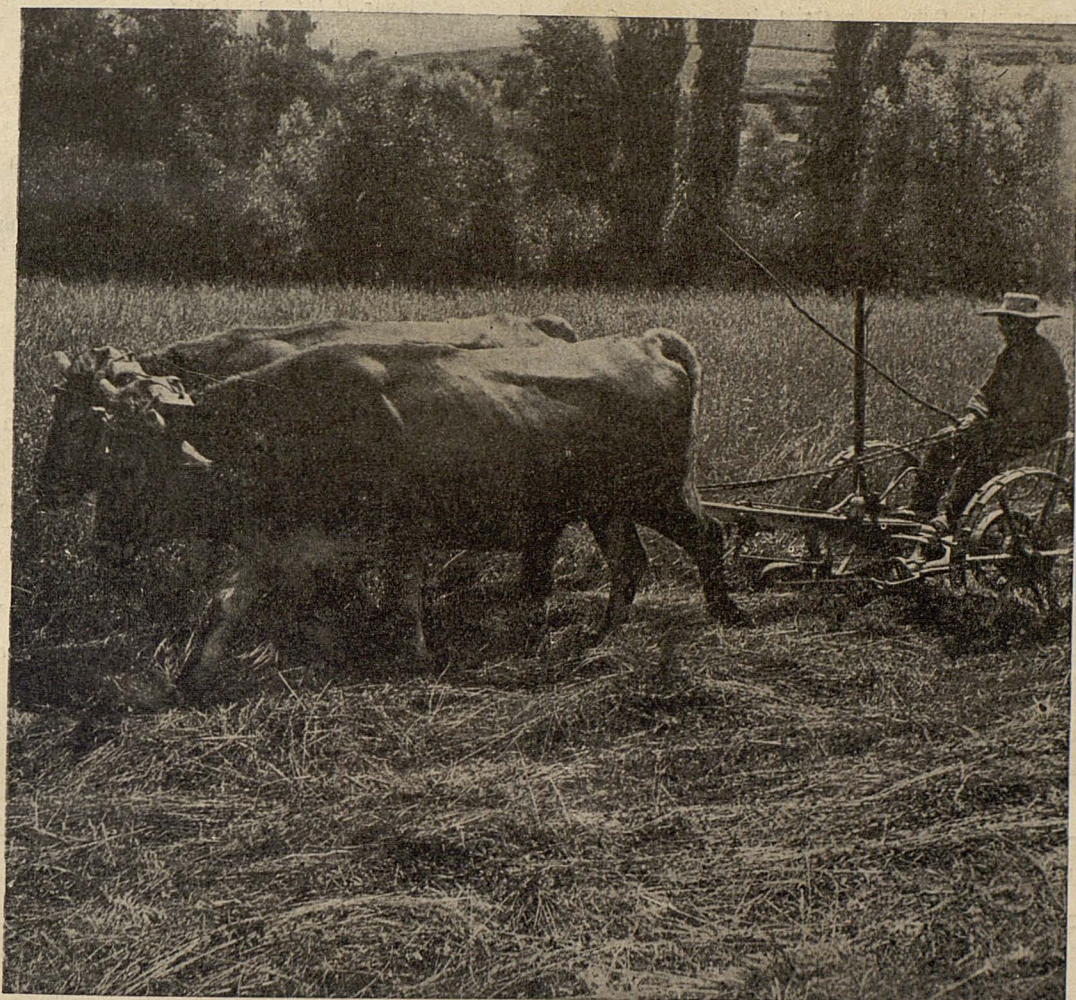

AGRICULTURA

Una parella de bous a la sega

SUMARI:

Els nostres pagesos: El senyor Lluís Soldevila. — La llet desnatada en l'alimentació dels vedells, pel Prof. Antonio Pirocchi. — Sistemes de galliners, per Magí Alfonso. — El conill castorrex, per M. Rossell i Vilà. — El mildiu, per Bernat Alavern. — El cultiu mecànic de la patata, per A. Elies. — El suc de la fruita i el vi, per Tomàs Via. — El nitrat de Xile i el nitrat industrial, per Joan Montfort. — El valor que representa l'avicultura i la cria de conills a Bèlgica, per Antoni Ricart i Lluc. — Una mica de tot. — Noticiari. — El mercat.

I RAMADERIA

ENCICLOPEDIA AGRÍCOLA

publicada sota la direcció de G. WERY

VOLUMS PUBLICATS

Química agrícola (Química del suelo). *G. André* (2.ª edició). Dos volums.—Te'a, 24 pessetes.
Química agrícola (Química vegetal). *G. André* (2.ª edició). Dos volums.—24 ptes.
Viticultura. *P. Pacottet* (2.ª edició).—15 ptes.
Vinificación. *P. Pacottet* (2.ª edició).—14 ptes.
Higiene y Enfermedades del ganado. *P. Cagny y R. Gouin* (2.ª edició).—14 ptes.
Avicultura. *Voitellier* (2.ª edició).—14 ptes.
Abonos. *C. V. Garola* (2.ª edició). Dos volums.—24 ptes.
Cereales. *C. V. Garola*.—14 ptes.
Riegos y Drenajes. *E. Risler y G. Wéry*.—14 ptes.
Las Conservas de frutas. *A. Rolet* (2.ª edició).—14 ptes.
Agricultura general. *P. Diffloth* (2.ª edició). 4 volums.
I. Suelo y mejoramiento de las tierras.—12 ptes.
II. Labores y rotación de cultivos.—12 ptes.
III. Siembras y cuidado de los cultivos.—12 ptes.
IV. Cosechas y conservación de los productos agrícolas.—12 ptes.
Alimentación racional de los Animales domésticos. *Gouin*.—14 ptes.
Entomología y Parasitología agrícolas. *Guénaux*. 14 ptes.
Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. *P. Delacroix*.—12 ptes.
Enfermedades no parasitarias de las plantas cultivadas. *P. Delacroix*.—12 ptes.
Lechería. *C. Martin* (2.ª edició).—12 ptes.
Arboricultura frutal. *Bussard y Duval* (2.ª edició). 14 ptes.
Material vitícola. *R. Brunet*.—12 ptes.
Material vinícola. *R. Brunet*.—14 ptes.
Prados y Plantas forrajeras. *C. V. Garola*.—15 ptes.
Botánica agrícola. *E. Schribaux y J. Nanot*.—12 ptes.
Zootecnia general. *P. Diffloth*. 2 volums.—27 ptes.
Microbiología agrícola. *E. Kayser*. 2 volums.—24 ptes.

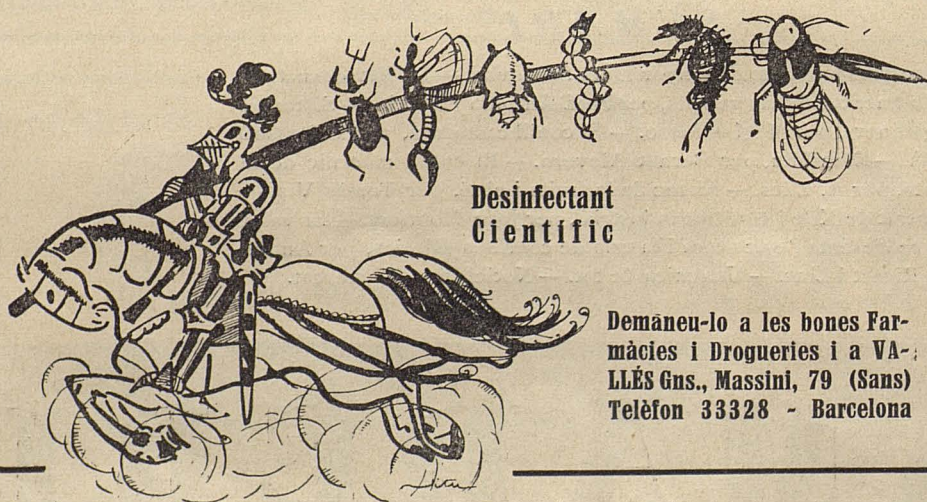
Ganado lanar. *P. Diffloth*.—12 ptes.
Silvicultura. *A. Fron*.—14 ptes.
Razas bovinas. *P. Diffloth*.—15 ptes.
Aguardientes y Vinagres. *P. Pacottet*.—14 ptes.
Las Conservas de Legumbres. Carnes, productos del corral de la lechería. *A. Rolet*.—12 ptes.
La remolacha y la fabricación del azúcar de remolacha. *Saillard*.—17 ptes.
Industria y comercio de los Abonos. *Pluvinage*.—14 ptes.
Construcciones rurales. *J. Danguy*.—14 ptes.
Economía rural. *E. Jouzier*.—14 ptes.
Compendio de Agricultura. *C. Se'tensperger*.—14 ptes.
Explotación de un dominio agrícola. *R. Vuigner*.—15 ptes.
Apicultura. *R. Hommell*. 14 ptes.
Cultivo hortícola. *L. Bussard*.—12 ptes.
Cabras, cerdos, conejos. *P. Diffloth*.—12 ptes.
El Manzano de sidra y la Sidrería. *Warcollier*.—15 ptes.
Sericultura. *P. Vieil*.—12 ptes.
Hidrología agrícola. *F. Diénert*.—12 ptes.
Higiene de la Granja. *Regnard y Portier*.—12 ptes.
La Mimbrera (Cultivo y aplicaciones) *E. Leroux*.—12 ptes.
Prácticas de Ingeniería rural. *Provost y Ro ley*.—12 ptes.
Máquinas de labranza. *C. Coupon*.—14 ptes.
Kazas caballares. *P. Diffloth*.—14 ptes.
Análisis agrícolas. *R. Guillin*.—12 ptes.
Producción y doma del caballo. *J. Bonnefont*.—12 ptes.
Meteorología y Física agrícolas. *Klein y Sanson*.—12 ptes.
Electricidad agrícola. *A. P. t t*.—14 ptes.
El libro de la campesina. *O. Bussard*.—12 ptes.
Topografía agrícola. *C. Muret*.—12 ptes.
Destilería agrícola e industrial. *Boullanger*. Dos volums. Publicado el primer.—12 ptes.
Vinos de Champaña y Vinos espumosos. *Pacottet y Guillon*.—12 ptes.

VOLUMS EN PREMPSA

Destilería agrícola e industrial. *E. Boullanger*. Volum II.
Plantas de escarda. *H. Hitter*.
Previsión del tiempo. *Sanson*.

Cultivos meridionales. *Rivière y Lecq*. 2 volums.
Piscicultura. *G. Guénaux*.
Geología agrícola. *Cord*.

De venda en la LLIBRERIA CATALONIA, Plaça de Catalunya, 17. — BARCELONA

Desinfectant
Científic

Demaneu-lo a les bones Far-
màcies i Drogueries i a VA-
LLÈS Gns., Massini, 79 (Sans)
Telèfon 33328 - Barcelona

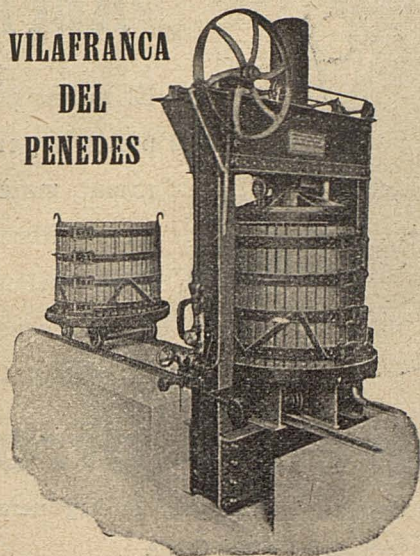
LISOL

VALLÈS G.^{NS}

L'únic que pot combatre
eficaçment totes les pla-
gues del camp i dels
arbres fruiters
Indispensable per a la cu-
ració de tota classe de
mals del bestiar.

Societat Enològica del Penedès, S. A.

VILAFRANCA
DEL
PENEDES

Sucursals a Reus, Ciptana i Xerec de la Frontera

TREPITJADORES, PREMSES, BOMBES I
TOTA CLASSE DE MAQUINARIA VINÍ-
COLA : MOTORS I TRANSMISSIONS :
MANGUERES, RACORDS I AIXETES :
MATERIAL PER A BOTELLERIA

PREMSA CONTINUA «SEPSA»

PREMSA HIDRAULICA «ATLAS»

APARELLS D'ANÁLISIS DE VINS
PRODUCTES ENOLÓGICS :
ADOBS : SULFAT I SOFRES

DEMANEU Estudis, Projectes i Pressupostos

RAMADERS! AGRICULTORS!

Assolireu un rendi-
ment superior a tot
càlcul sotmetent el
ramat i les aus domèstiques al règim ali-
mentici de ferments làctics amb el

YOGHOURAT CONDAL

(FARINA LACTEADA AMB FERMENTS)
assolireu el màxim de vitalitat i el mínim de
mortalitat. Els evitareu i combatreu tota
classe de diarrees.

Demaneu-lo a totes les graneries i drogueries i cases material avícola
Literatura i mostres: PASSEIG DE MARAGALL, 16. - BARCELONA

Fàbrica de teixits metàl·lics

Enreixats de simple torsió.—Teles de
:: fantasia, ondulades i sunyers ::

Nicanor Arqués

ARTICLES DE FILFERRO
Cedaços i garbells d'espinal (aranya)
Especialitat en les instal·lacions

Jaume Giralt, 5 - Telèfon 15070 - BARCELONA
(Travessia del carrer Carders i Sant Pere més Baix)

Ous de Naftalina

Patentats i model Industrial Registrat

Maten el poll.—Desinfecten els ponadors.—Eviten en les gallines el
vici de menjar-se els ous.—Serveixen d'ou ponedor.—Maten l'arna

Preus franc envàs estació Barcelona:

Una dotzena: 6 ptes. una - Una grossa: 5 ptes. la dot.^{na}

DE VENDA A LES PRINCIPALS DROGUERIES I A LA
Comercial de Productes Refinats del Quitrà, S. A.
RAMBLA DE CATALUNYA, 66, 1.ER LLETRA G. - BARCELONA

VERITABLE NO MÉS FOC
NO MÉS SENYALS A LA PELL

LINIMENT ALONSO OJEA

DIPOSITARIS:
J. Uriach y C.^{ia}
S. A.
BRUCH, 49
BARCELONA

Vexigatori i resolutiu, el més
actiu i econòmic de tots els que
es coneixen. No deixa ni la més
petita senyal a la pell. Garantit-
zem els seus efectes i activitats.
Remetem un flascó de mostra als
senyors Veterinaris que el
demaneu

NOGAT

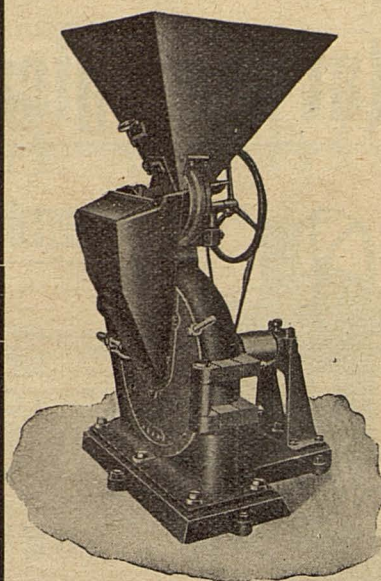
PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata-rates "Nogat" constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet y a 10 pessetes la caixa de 25 paquets a Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7, Drogueries Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Producte del Laboratori SOKATARG
Carrer del Ter, 16-Telèf. 564 S. M.-Barcelona

NOTA.—Dirigint-se i ensems enviant per Gir Postal o segells de Correus l'import més 50 cèntims per despeses de remesa, a Laboratori, a volta de correu, verifica la remesa de la comanda.

MOLI "ALFA"

El millor per a pinsos per al ramat, matèries dures i fibroses. Dispositiu de moldre especial patentat.

Andreu Morros

Oficines: Avinguda del Marquès de Argentera, 21
BARCELONA

Instal·lacions i reformes de FABRIQUES DE FARINES

FABRICACIÓ NACIONAL. Sol·licitar preus i catòlegs

FLIT

MARCA REGISTRADA

MATA: LES MOSQUES
MOSQUITES
ARNES
FORMIGUES
ESCARABATS
XINXES
PUCES

Els avicultors si volen tenir l'aviram neta de polls no han d'estar mai sense **FLIT**. Els vaquers si no volen mosques a les vaqueries han d'utilitzar el **FLIT**. El **FLIT** també serveix per a gorir el socarró dels porcells i per a matar els rèncs dels gossos i bous.

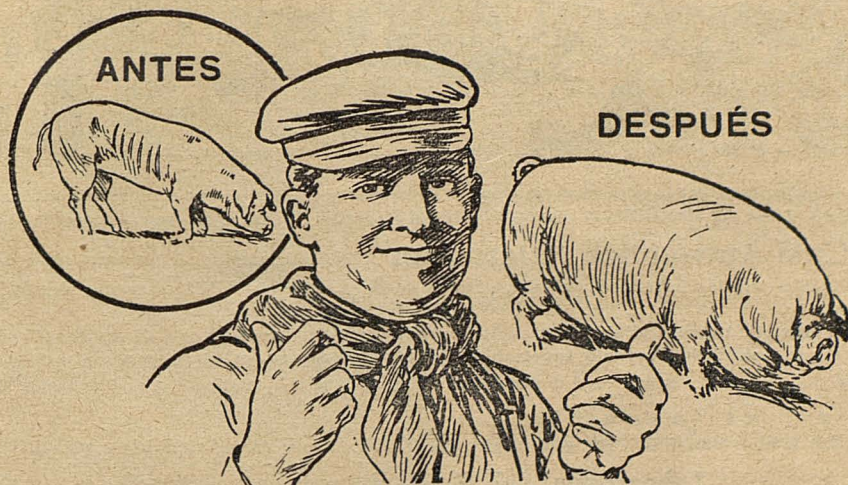
Vendes a
l'engròs

BUSQUETS GERMANS I C.

IA CORTS, 587
BARCELONA

La **PROVENDINE** és la fortuna dels que crien porcs

Es suficient afegir-la en petites quantitats a l'alimentació habitual dels porcs
La **PROVENDINE** és un producte que conté fosfats i vitamines super-
activades per l'acció del raigs ultra-violeta

Compareu els resultats obtinguts abans i després d'usar
PROVENDINE

Per experiments fets per persones competents en el bestiar porquí, s'ha demostrat que els cereals (blat, civada, etc.), manquen de proteïnes, pròpies per a la creixença. No obstant, n'hi ha prou amb afegir a aquests aliments el que els falta o sigui elements minerals, per a convertir-los en productes nutritius de primer ordre. Precisament aquests són els productes que conté la

PROVENDINE

Deu doncs, **PROVENDINE**
als vostres porcs:

- 1.er Perquè tinguin bona gana
- 2.ⁿ Perquè s'engreixin ràpidament.
- 3.er Perquè no pateixin de raquitisme.

Envï aquest cupó a

Busquets Germans i C.^{ia}
Corts, 587 — Barcelona

Sr.

Domicili

Població

Província

i rebrà una mostra gratis amb tota classe de detalls

BUSQUETS GERMANS I C.^{IA} - Corts, 587, entresol - BARCELONA

... Escolta, Peret! No et descuidis de portar de la Farmàcia un tub de
DERMOSA CUSÍ ANTISEPTICA "DERCUSAN"
 Ja saps que a casa no hi pot mancar.

En els dies calurosos d'estiu, quan amb la calor estan tan propenses a infectar-se les ferides, *hom deu disposar del bon antisèptic cicatri-
 zant DERMOSA CUSÍ ANTISÈPTICA "DERCUSAN"*. La gangrena i el tètan poden ésser la causa d'accidents mortals.

Dermosa Cusí Antisèptica "Dercusan" Antisèptic enèrgic i cicatri-zant ràpid per al tractament de
 Grans, clivelles, FERIDES (recents o infectades), paràsits, pústules de la verola, CREMADES, penellons ulcerats, SUPURACIONS,
 ULCERES de les cames, fòrpides o antigues.

Maxima eficàcia. Innocuitat absoluta. Aplicació senzilla. Envasat còmode. Cicatrització ràpida.
 Cures sense dolor. Conservació indefinida. No taca ni destrueix la roba o els teixits sans.

S'EMPLEA TANT EN MEDICINA HUMANA COM EN VETERINÀRIA

DE VENDA EN LES FARMACIES:

Tub petit a ptes. 1'60. Tub gran a ptes. 3'65. Tub especial per a Veterinària a ptes. 7'70

DEMANEU UNA MOSTRA
 ENVIANT AQUEST ANUNCI

Laboratoris del Nord d'Espanya - Masnou - Barcelona

Societat Anònima Clausolles

Apòsits esterilitzats marca Hispania
 Extens assortit d'instruments i aparells
 de cirurgia veterinària i triquinoscòpia
 Abans de comprar demaneu-nos pressupost

CASA CENTRAL:
 RAMBLA DE CATALUNYA, 8

SUCURSALS:
 Barcelona; Ferran, 8 i Rambla del Centre, 27 - Madrid; Ca-
 rretas, 35 - València; Sant Vicens, 6 - Sevilla; Velázquez, 17
 Bilbao; Bidebarrieta, 1 - Saragossa; Alfons I, 7, 9 i 11

FABRICA A SANT MARTI DE PROVENSAIS

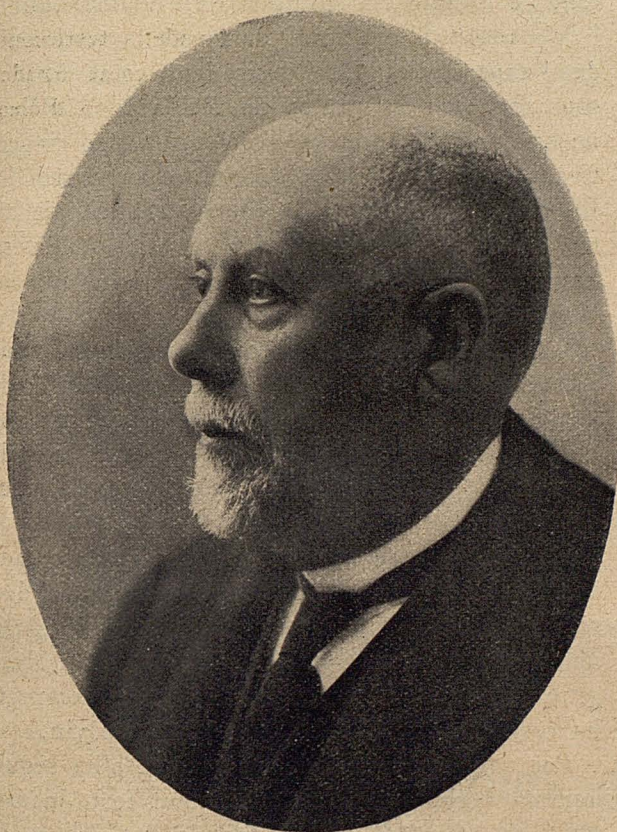
AGRICULTURA I RAMADERIA

DIES DE SORTIDA: EL 15 DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: 1 Pesseta

DIRECTOR:
M. ROSSELL I VILÀ

SIJSCRIPCIÓ: BARCELONA, ANY: Ptes. 9
FORA: Ptes. 10 ESTRANGER: Ptes. 11

ELS NOSTRES PAGESOS

El senyor Lluís Soldevila

Quaranta anys de vaquer ja és alguna cosa. Però tenir a Barcelona trenta botigues que diguin «Granja Soldevila» sols un temperament mercantívol de la vàlua del senyor Lluís Soldevila podia aconseguir-ho.

El senyor Soldevila no és pas fill de pagesos, sinó de comerciants. Ell anà a la pagesia perquè així ho demanava la seva delicada salut. En relacions amb diversos homes de França, algun d'aquests li suggerí la conveniència de devenir vaquer. Els començaments foren modestos. La vaqueria al principi es composà amb 10 vaques. Poc a poc la granja de Santa Perpètua anà creixent, arribant actualment a explotar un gran nombre de vaques i a cultivar solament per a farratges destinats a les vaques de la granja una superfície de 80 hectàrees.

Els comerciants, per regla general, solen ésser més emprenedors i més amants de les innovacions que els pagesos. L'entrada a la pagesia d'un comerciant o d'un industrial, és sol marcar amb la introducció agrícola o ramadera d'algun progrés.

El senyor Lluís Soldevila ha estat el primer en utilitzar a terra baixa les sètges per a farratges, les quals li foren recomanades per aquell gran home de Covadonga que es digué Bartomeu Carbonell. El senyor Soldevila fou així mateix el primer a Espanya que panoteritzà la llet.

Una granja, per important que sigui, no podrà donar mai l'abast a la sortida de productes que és capaç de proporcionar-li un home de l'empenta comercial del senyor Soldevila. És per això, que la granja de Santa Perpètua tan aviat siguié insuficient per a produir d'acord a la demanda. Per aquesta raó, el senyor Soldevila d'industrial o productor de llet hagué de convertir-se necessàriament en comerciant.

L'actuació mercantívol del senyor Soldevila s'exerceix a la Plana de Vich i al Vallès. Ara per donar més impuls al seu negoci transforma la raó social en societat anònima i al mateix temps va a començar grans reformes. La llet serà rebuda diàriament en dues centrals, una a Vich i altra a Santa Perpètua, les quals refredaran el líquid i l'enviaran a Barcelona. Una instal·lació magnífica, tota nova a la Península, permetrà, així que la llet acabi d'arribar, tractar-la amb les següents i ràpides operacions: desinfecció, parteurització, refredament i embotellament. En una hora seran d'aquesta guisa tractats 1.800 litres de llet. És d'observar que aquestes operacions seran exclusivament automàtiques, és a dir, que la mà de l'home no tocarà per res la llet.

La importància industrial i mercantívol del negoci, amb seguretat que no podria ésser degudament atesa per un home sol. El senyor Soldevila però, ha trobat amb els seus fills uns enusiastes col·laboradors.

La llet desnatada en l'alimentació dels vedells

N dels meus primers pensaments, després d'haver estat nomenat Director de l'Institut Zootècnic de la Escola Superior d'Agricultura de Milà, fou el d'indagar el millor aprofitament de la llet desnatada en l'alimentació del vedell.

L'experiència compregué 116 vedells dividits en diversos grups, alguns dels quals han rebut llet desnatada mesclada amb diversos aliments: farina d'arròs, de moresc o blatdemoro, fècula, òleo-margarina, farina de castanyes, fècula tractada amb diastassolina, o amb levolina. La diastassolina és una substància sacarificant, extracte de la malta; la levolina té el poder de transformar el midó en destrina, i s'usa bastant en la fabricació de pa.

Els millors resultats obtinguts, fisiològics i econòmics, han estat amb llet desnatada, òleo-margarina i fècula tractada amb diastassolina o levolina. Els vedells així tractats foren en nombre de seixanta.

Aquests vedells abans de començar l'experiència foren examinats amb atenció, especialment pel que afecta a la salut i a la robustesa. No obstant, algun d'ells al cap de poc d'haver entrat a l'estable, es mostrà indisposat, però no per això desvirtuà l'experiment.

Tots el vedells estigueren sotmesos, des del naixement o des de la compra, a tres períodes successius: Primer, règim de llet entera; segon, règim de transició, durant el qual la llet entera fou substituïda gradualment en quantitat d'un quilo diari, amb llet descremada i barrejada amb òleo-margarina i fècula tractada amb diastassolina o levolina; tercer, règim econòmic o de llet desnatada, òleo-margarina i fècula tractada com s'acaba de dir, i en 11 vedells solament, una poca quantitat de turtó de llinosa, donat en els últims 10 o 15 dies de l'experiència, per tal de provar d'engreixar-los més finament.

La durada del primer règim, depenent del grau de robustesa i del pes dels vedells ha oscil·lat entre 1 i 33 dies, i en el major nombre d'animals entre 15 i 26 dies.

El segon règim o de transició (el començament del qual ha oscil·lat entre pesos de 50 a 87 quilos, la major part dels quals però, ha estat de 5 a 62 quilos), ha variat entre 6 i 8 dies.

El tercer període, o del règim econòmic ha

durat de 14 a 70 dies i per la majoria de 45 a 60.

La dosi d'òleo-margarina i de fècula afegida a cada quilo de llet desnatada amb objecte de restituir a aquesta les propietats perdudes per la centrifugació, han estat determinades tenint en compte els resultats de l'anàlisi químic i dels resultats obtinguts dels vedells testimonis de l'experiència. Les dosis han estat fixades com segueix: 25 grams de fècula i 20 d'òleo-margarina per cap en 36 vedells; 25 i 29 respectivament per 20 vedells, i 30 i 20 per 4 vedells. La quantitat de turtó de llinosa afegida als altres aliments per 11 vedells ha estat de 50 grams per un parell de dies i a seguit s'augmentà fins a 150, 200 i 300 grams.

La determinació de la quantitat de la ració s'ha practicat tenint en compte l'apetit dels animals i l'augment cotidià de pes, augment que ha estat guia segura per a establir la suficiència de la ració i per a evitar alteracions en la salut dels vedells.

La quantitat de llet entera i de llet desnatada barrejada als altres aliments subministrada diàriament durant el temps en què els vedells s'han mantingut en bona salut, a partir d'una o dues setmanes de la naixença o d'haver-los comprat, ha oscil·lat entre 1/6 i 3/4 de llur pes viu.

Per a la preparació de les racions s'ha seguit aquesta regla: es diluïa, deixant fort, la mateixa quantitat de fècula que de llet desnatada freda i sempre remenant, s'afegia poc a poc llet desnatada bullent o quasi bullent en quantitat set vegades superior al pes de la fècula, formant-se així grumolls de midó, deixant-se reposar fins que la temperatura arribava a 50-60°. A aquesta massa s'hi afegia la diastassolina a la dosi del 10 per 100 de la fècula, prèviament dissolta en una petita quantitat d'aigua tèbia, o bé s'hi afegia la levolina, a la dosi del 30 per 100, diluïda en igual quantitat de llet desnatada a la temperatura de 50-60°. En fi, quan la barreja s'havia liquidat s'afegia a la resta de la llet desnatada en la qual s'havia emulsionada la dosi d'òleo-margarina.

Les racions es subministraven pel mitjà del biberó Zappa-Pirocchi, a la temperatura de 34°-35°. En els primers dies del primer període de l'experiment i del règim de llet entera, la ració

s'ha repartit en tres àpats, excepte algun vedell al qual la ració s'ha subministrat en quatre àpats o en sis, a causa d'alteracions intestinals. En el segon i tercer període, llevat d'alguna excepció, la ració s'ha repartit en dues vegades.

L'estable on s'allotjaren 49 vedells, no responia a totes les regles higièniques i la temperatura oscil·là entre 12 i 18 graus; la llum fou regulada, mantenint els vedells en una semiobscuritat. Per a evitar que els vedells poguessin menjar palla del jaç, a tots se'ls posà morralló, el qual se'ls treia al moment de repartir els àpats.

Les eines utilitzades per a servir el menjar s'escaldaven cada dia.

Es tingué molta cura en la neteja de la pell. Els animals diàriament eren raspatllats i els que estaven mullats per l'orina se'ls eixugava.

Els resultats d'aquesta experiència poden dividir-se en resultats fisiològics i resultats econòmics. Respecte els primers, ens cal consignar els fets principals. Un vedell que havia rebut llet entera presentà una diarrea greu, la qual va cessar després d'haver-li subministrat aigua de calç laudanitxada; un altre animal sofí pleuropulmonia de la qual no trigà gaire a guarir, deixant, no obstant, senyals que es revelaven a l'escorxador.

En el règim de transició, un sol vedell, entre els que rebien llet desnatada barrejada amb òleo-margarina i fècula tractada amb levolina, tingué una alteració gastro-intestinal amb diarrea i disminució de pes; per tal motiu s'hagué de tornar al règim de llet entera en poca quantitat durant quatre o cinc dies i al cap d'una setmana el vedell fou posat novament al règim de transició.

L'augment de pes obtingut durant els tres períodes fou per cap i diàriament de 868 grams, promig. En el primer període, compost de llet entera el promig d'augment de pes fou de 700 grams; en el segon període o de transició, 986; el tercer, realitzat amb òleo-margarina i fècula tractada amb diastassolina o levolina, 908 grams.

En resum, els resultats fisiològics i econòmics d'aquesta experiència han estat:

Primer. La llet descremada mesclada amb òleo-margarina i fècula tractada amb diastassolina o amb levolina es pot adaptar a l'alimentació dels vedells destinats a l'escorxador.

Segon. Per a la reintegració de cada quilo de llet descremada es pot afegir de 10 a 25 grams d'òleo-margarina, 25 grams de fècula, 10 grams de diastassolina o 30 de levolina per cada 100 grams de fècula.

PROF. ANTONIO PIROCCHI

Sistemes de galliners

PER regla general, hi ha dos sistemes d'allotjament de les gallines, cada un dels quals té els seus avantatges i inconvenients.

El sistema de colònies. — El sistema de colònies que també s'anomena «sistema extensiu» consisteix en allotjar les gallines en petits edificis en els quals es tenen les gallines en grups transportables d'un a l'altre cantó, permanents i no mobibles. D'aquests dos mètodes de construcció dels galliners-colònies, el tipus portable és el més convenient. El cas típic en el sistema de colònies és tenir els gallinerets a ple camp, sense filats, i les gallines disfrutant d'un espai illimitat.

Els avantatges del sistema de colònies són els següents:

Primer. Les gallines així allotjades dispo-

sen d'un esbarjo pràcticament illimitat i estan en les condicions més favorables en tots els períodes de la seva vida.

Segon. Com que les gallines disfruten d'un gran parquet escampen una part del pinso.

Tercer. Usualment amb aquest sistema queden suprimides les tanques de filat permanent i per aquest cantó una economia en la instal·lació.

Quart. El ramat dividit en petits grups i disfrutant d'un gran parquet, el perill de les epizooties està reduït al mínim.

Cinquè. Amb aquest sistema quan les cases son portables o mobibles hom pot muntar una granja en terreny arrendat i endur-se'n les cases quan acabi l'arrendament.

Sisè. Els galliners portables es poden canviar d'un lloc a un altre dins de la mateixa granja,

podent tenir sempre les bèsties en les millors condicions de creixença o producció cercant els llocs amb bon herbei.

El cost de construcció per gallina-capacitat és bastant més alt en els galliners colònia que en un gran galliner continu. El factor treball entra també en consideració, i és variable, depenent en gran manera del clima. Durant l'hivern en dies de mal temps, és molt incòmode atendre les bèsties si estan en galliners-colònies. Si es practica el registre de posta també s'han de fer moltes passes per anar a treure les gallines dels nius-trampa.

Els inconvenients del sistema de colònies són :

Primer. Dificultat d'atendre les gallines en mal temps.

Segon. Aglomeració quan en dies de mal temps s'han de tenir les gallines tancades als galliners.

Tercer. Els galliners-colònies són els més cars de construcció.

Quart. I també són els que necessiten més espai de terreny.

Pel que s'acaba de dir es pot comprendre que el sistema de colònies és indicat preferentment en les comarques de clima benigne i on la terra és tan barata que no cal limitar-la a les bèsties.

Les terres argiloses i consistents són més adaptables en aquest sistema que les altres perquè l'aviram disposant d'un gran esbarjo trigarà molt més a infectar el sol.

El sistema de galliner-continu. — Consisteix en el sistema de galliner-continu en un galliner llarg sota un sol sostre. Aquest és el sistema utilitzat en les granges que practiquen mètodes més intensius, com succeeix en la gran majoria de granges de Catalunya.

Avantatges del sistema de galliner-continu. — Els avantatges d'aquest sistema són :

Primer. Molt més barats de construcció per gallina i capacitat que el sistema de colònies.

Segon. Comoditat d'atendre les gallines en temps bo i dolent.

Tercer. Disminució de feina i temps per a repartir els pinsos, fer les neteges, i el registre de posta.

Quart. Gran reducció de l'extensió de terreny necessari.

Desavantatges del sistema continu :

Primer. L'aviram no està en condicions tan ideals.

Segon. Augment del cost d'alimentació

Tercer. Possibilitat de presentar-se alguna malaltia contagiosa determinada per l'aglomeració i contaminació ràpida del sòl.

Després de considerar els avantatges i inconvenients d'aquest sistema, es veu que convé allí on tinguin la terra limitada. En les contrades avícoles de casa nostra, la terra val diners, i aquesta circumstància passant per sobre totes les altres consideracions és la que imposa el mètode d'un gran galliner amb un parquet cercat per una tela metàl·lica. El galliner es construeix al mig del parquet, dividint aquest en dos, un al nord, a la part de darrera, l'altre al sud, davant del galliner.

A l'estiu es tenen les gallines al parquet nord que és el més fresc i mentrestant es cultiva el parquet sud. A l'hivern s'utilitza el parquet sud o migdia i es cultiva el parquet nord. Aquesta precaució és sobretot essencial en els sòls argilosos i impermeables perquè en aquests la infecció és molt més ràpida i convé el cultiu de tan en tan per a purificar la terra.

També s'ha de tenir la precaució en els sòls impermeables d'establir un bon drenatge de l'aigua a sota dels galliners. D'altra manera aquests serien humids i insalubres.

Sistema semi-intensiu. — En aquest sistema s'utilitzen els mateixos gallinerets que en el sistema de colònies però, posats dins d'un parquet cercat de tela metàl·lica. Les casetes són col·locades en fileres per a economitjar les passes i el temps de servei a les gallines. Aquest sistema és el que s'usa en molts concursos de posta. També és molt utilitzat en les granges en que es fa la selecció d'una manera sistemàtica per a allotjar-hi els diversos lots de reproductors.

Combinació de sistemes. — És molt freqüent i molt aconsellable en alguns casos una combinació del sistema de colònies amb el sistema continu. En els galliners-colònia es tenen els reproductors i el bestiar en creixença i el galliner-continu és ocupat per les ponedores.

MAGÍ ALFONSO

Feu que la ració sigui completa i nutritiva afegint-hi uns grams de
“NITROGINA” i obtindreu un engreix ràpid dels porcs i una gran producció d'ous en les gallines

Demanin referències i preus a: FRANCESC ESPINAS - J. A. Clavé, 17 - Telèfon 12.202 - Barcelona

El conill castorrex

EN el món de la cunicultura i més encara de la pel·leteria no es parla d'altra cosa que del cas extraordinari del conill castorrex.

El castorrex és un conill que té la particularitat de posseir una pell semblant a la del castor, motiu pel qual la pel·leteria paga les pells a preus altíssims. A més una parella de conills castorrex es cotitza actualment de 3 a 5 mil francs.

Aquestes dades faran veure tota la importància del conill en qüestió.

La formació de la raça

En 1919 un cunicultor francès, Mr. Caillon, de Luché-Pringé (Sarta), notà que d'una lludrigada de conills de raça comú hi havia un mascle glabre, o sigui pelat, i que més endavant nasqué el pèl, però un pèl completament distint al dels seus germans.

La mare d'aquest estrany conill en la següent lludrigada produí un altre conillet igual que l'anterior, però femella.

Ambdós conills quan foren una mica grans tingueren un pelatge fi, curt, tupit, homogeni sense gens de pèl caní, és a dir, que no tenien cap d'aquells pèls més gruixuts, llargs i forts que amb més o menys quantitat posseeixen els pelatges dels conills de totes les races.

Mr. Caillon féu reproduir els dos germans que presentaven idèntiques característiques, ço és: color de la pell indefinible i variable des del naixement a la pubertat i en endavant de color bru-obscur. Aquesta pell, per molts caràcters recordava el pelatge del castor i per aquest motiu es donà a la parella i a la raça que originaren, el nom de «conills castorrex».

La causa del fenòmen

Una de les malalties que pot patir el conill és l'espiroquetosi o sífilis, malaltia de la qual semblava afectar un dels pares de dits conills. En aquest cas, els conills castorrex haurien adquirit llur pelatge en virtut d'alteracions produïdes per l'espiroqueta, o paràsit de la sífilis, en la cèl·lula germinativa, o bé el pelatge especial hauria resultat de modificacions nutritives imposades per la malaltia.

Alguns autors han cregut que aquest fet calia reportar-lo a una veritable mutació nutritiva.

La primera hipòtesi sembla confirmar-se per la raó de què els dos conills originaris castorrex eren de dolenta constitució, la qual trameteren a llur descendència. A més els conills tractats pels mètodes ordinaris que s'usen en l'espècie humana contra la sífilis donaren en els conills excel·lents resultats.

Però, els autors que pensen que el pelatge al·ludit pot ésser originat per una mutació brusca, potser no estiguin del tot desencaminats. Més avall ja explicarem el què passà respecte el particular a l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona.

Mr. Caillon féu reproduir durant cinc anys i amb estreta consanguinitat els conills castorrex obtenint sempre el mateix pelatge, però individus cada vegada més dèbils. Un capellà, amic de Mr. Caillon, mossèn Gillet, s'ocupà també de la reproducció d'aquests conills i fou ell qui en 1924 presentà alguns exemplars de castorrex a l'Exposició d'animals de corral que cada any es celebra a París, mereixent l'atenció del públic i l'admiració dels cunicultors i dels pellaïres.

Caràcters de la raça

Els caràcters fixats de la raça o sigui l'*standard*, són els següents:

Cos llarg i esvelt, recte i fort; cap fi, allargat, més gros en el mascle; orelles llargues, cobertes de pèl bru i orlades de negre a la punta; ulls negres amb pupilla obscura i fons clar; nas rectilini, punxagut, més gros en el mascle; les cames anteriors curtes més llargues i dretes que les posteriors; ungles de color obscur i molt llargues; cua dreta recolzant-se a la gropa i en la seva cara inferior revestida de pèls blancs i en la superior, obscurs. El pelatge està mancat absolutament de pèl caní, essent la seva característica un pèl de borra curt, fi, uniforme i tupid, el qual produeix al tacte una impressió avellutada finíssima; la longitud del pèl és a penes de 15 mil·límetres, i el seu color blavenc a la base i uniformement bru en l'extremitat de les puntes; el ventre, blanc porcellana. El pes viu és de 3'5 a 4 quilos.

Qualitats i defectes

Després del reconeixement oficial, la raça Castorrex ha estat sol·licitada per nombrosos cunicultors de tot el món, tant d'Europa com d'Amèrica. Amb raó se l'ha denominat la raça de l'avenir.

En efecte; els industrials parisencs creuen que podran pagar fins a 200 francs d'una pell de castorrex i els alemanys en la revista *Leipziger Kaninchenzuchten* expressen la seva admiració amb el següent judici: fins ara havíem dubtat de l'existència d'aquesta raça i que sigués possible realitzar tal cosa; ara n'estem convençuts i meravellats; mai havíem vist una cosa tan bonica; totes les pells de conill, abans de posar-les a la venda, se n'havia d'eliminar els pèls gruixuts i llargs i tenyir-les. El castorrex ofereix la pell ideal per a la indústria, puix que dispensa del treball de la preparació i pot ésser utilitzada en el seu estat natural.

L'obstacle principal del castorrex és la seva marcada debilitat i les falles que s'experimenten en la reproducció. El professor E. Kohler, en 1925, escrivia: a seguit d'haver adquirit els primers subjectes de la raça vaig quedar parat de les manifestacions de raquitisme que presentaven, com eren cames tortes, gep, cua replegada, ventre dilatat i més ample que d'ordinari. A això calia afegir que els castorrex eren total o parcialment infecunds; els mascles en aparença eren molt vius, però excepcionalment arribaven a fecundar les femelles que se'ls portava. Els conills eren difícils de criar i amb freqüència es notaven símptomes de raquitisme, tuberculosi, sífilis i abscessos voluminosos en el ventre i al cap. L'esperma dels mascles, durant el període en el qual es mostraven infecunds, examinat al microscopi, resultava absent d'espermatozoides.

Els francesos han comprès que la raça Castorrex no era possible acreditar-la comptant només que amb subjectes dèbils i malalts. El mal fou estudiat i avui dia es pot dir que està guarit, podent presentar individus i famílies completament sans.

La cria

Les conilles castorrex són manyagues i de temperament suau. A cada lludrigada donen de 5 a 7 petits i a vegades més.

Els conills naixen glabres o sense pèl i poc a poc es vesteixen de pèl blanc, el qual es va tornant groc. Aquest pelatge persisteix fins a la primera muda. A mida que passa el temps el pe-

latge va prenent el color definitiu de l'adult. Als divuit mesos el pelatge és perfecte.

Quan a la carn, és igual a la del conill ordinari.

El castorrex i l'Escola Superior d'Agricultura

Quan els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya assenyalaren a les diverses comarques els conills que havien de criar, quasi tots d'origen exòtic, féu una excepció per la comarca del Penedès, on semblava que existia un conill diferent de les races conegudes.

En el mercat de Vilafranca s'adquirí una parella d'aquests conills, la característica dels quals era la de posseir un pelatge gris-ferro, però amb el defecte de que el color no era uniforme, sinó que el color gris-ferro es trobava barrejat amb una poca quantitat de pèls rossos. El pelatge tenia però, una excellent qualitat: el fons era blavenc, el pèl era curt i el pelatge tupit.

Tota persona una mica enterada de les necessitats de la pelleteria, hauria vist en aquells conills una possibilitat de produir pells d'alt preu si aconseguia eliminar els pèls rossos i el poc pèl caní que hi havia. Si s'arribava a aquest resultat, el pelatge s'hauria assemblet molt al del castor.

Les cries obtingudes amb aquella parella eren força heterogènies. De moment, es crearen dues o tres famílies per tal d'evitar la consanguinitat i els seus efectes. La selecció es dirigí vers l'obtenció del pelatge uniforme, curt i tupit, o sigui eliminació de pèls rossos, pèl caní, donant tota la importància al fons blavenc i al color de ferro-rovellat de la punta dels pèls.

L'operació marxava bé. S'havia arribat a aconseguir en gran part la finalitat desitjada. Però, ens cal confessar que nosaltres mateixos no ens donàvem pas compte de la vàlua de la labor que realitzàvem, en el sentit que els fets ens han demostrat.

Qui ens féu adonar dels resultats òptims aconseguits fou M. Albert Maumené, director de *La Vie à la Champagne*, de París. M. Maumené vingué a Barcelona per a assistir a l'Exposició internacional d'Agricultura i ens fou presentat a l'Escola Superior d'Agricultura pel professor M. Voiteiller. En la conversa ens parlà d'un criador de conills que estava en via d'obtenir un pelatge que causaria una veritable revolució en pelleteria. Ens descrigué la raça i les penoses dificultats que es tenien per a dotar de robustesa als pocs individus que la composaven. En la descripció que M. Maumené ens feia de la raça que s'havia d'anomenar castorrex, vàrem comprendre que els conills penedessencs que milloràvem

devien ésser molt semblants a la raça de nova formació que s'estava fent a França.

Acompanyàrem M. Maumené als conillers i en veure els referits conills quedà parat, i ens digué: Esteu molt prop de la meravella que amb tanta pena hem conseguit a França amb l'avantatge de què els vostres subjectes són vigorosos i sans.

Això era per la primavera de 1924, i en aquest mateix any i estació a París, en l'Exposició d'animals de corral, M. l'abbé Gillet presentava el conill castorrex, causant l'admiració dels assis-

tents i obtenint la reconeixença oficial de la raça.

Ací, les coses anaren d'altra manera. Pocs dies després de la visita de M. Maumené, rebíem ordre en companyia d'altres professors de què no ens acostéssim més a l'Escola. Al cap de poc temps, pel mosso que curava de l'aviram i conills, sapiguérem que els nostres futurs castorrex, que haurien pogut ésser l'origen d'una fortuna pels cunicultors catalans, s'havien venut per a guisar-los amb samfaina.

M. ROSSELL I VILÀ

El mildiu

Abans de la crisi filoxèrica el conreu de la vinya era senzill, però des de llavors el nombre de paràsits ha augmentat tant, que el viticultor s'ha trobat en l'obligació de combatre seguidament una plaga darrera l'altra, i a vegades més d'una d'un cop sol.

Entre els paràsits de la vinya el mildiu és, segurament, un dels més perillosos pels danys que pot causar, i això amb tal intensitat, que la collita en menys de vint-i-quatre hores pot ésser completament destruïda, principalment quan l'atac és produït en el raïm abans o poc després de la florida i amb condicions atmosfèriques favorables.

Els viticultors de totes les comarques prou que recòrdaran casos de dany a l'engròs, anyades en les quals la collita pràcticament ha estat nulla.

Què és el mildiu? És senzillament un fungus microscòpic, que viu dels teixits de la vinya, els quals desorganitza i mata. El mildiu vingué d'Amèrica importat en determinats ceps americans en l'època de la reconstitució dels vinyars. Des de la Xarenta el mal es va escampar per les terres d'Occitània i d'allí s'estengué per Catalunya.

Encara que el mildiu sigui ben conegut als vinyaters, serà convenient recordar els caràcters de la malaltia en els diversos òrguens de la vinya, els quals com és sabut, ataca indistintament

En les fulles, el mildiu es reconeix per taques més o menys arrodonides, que al principi, tenen un color groguenc comparativament a les parts sanes de la fulla, les quals taques es veuen des-

prés per transparència. Més endavant, aquestes taques a la cara inferior es cobreixen d'una pols o eflorescència de blanc de neu que, tocant-la amb els dits desapareix. Per regla general, la dita pols blanca se'n va per sí sola i llavors la taca pren el color de fulla morta. Observi's que el mildiu, amb una mica d'atenció, no es pot pas confondre amb l'erinosi, malaltia causada per un petit insecte que embutllafa les fulles per la part superior i per la de baix, provoca la formació d'un peluix blanc-gris o groguenc. Les butllofes són prou per a diferenciar les dues afeccions.

En els branquillons el mildiu es desenrotlla principalment en els nusos, i les sarments a vegades es desarticulen, o bé, devenen molt trenca-disses. L'escorça porta taques de color fosc, quasi negres, amb reflexes blavenes, francament lívids i de molta persistència.

En el raïm el mildiu es presenta com en les fulles; apareixen eflorescències blanques i llavors la malaltia es coneix amb el nom de Rot gris. Quan l'atac és molt violent els brots tendres es colltorcen, s'asequen i cauen. Aquesta forma de la malaltia és molt greu.

Quan els brots són de més edat el mildiu no produeix pas eflorescències blanques i en aquest cas s'anomena Rot bru, el qual atacant la rapa pot fer assecar en tot o en part el raïm.

Els grans són també atacats en forma de Rot bru i aquests òrguens prenen un color i una consistència que els fan semblar bullits. Els grans s'ennegreixen i s'estoven i per regla general, s'asequen i cauen.

Des de el punt de vista econòmic el mildiu del raïm és el més perillós, puix que ataca directament els raïms, però això no vol dir que el mildiu de les fulles sigui menys perillós, ja que les fulles són indispensables per a assegurar el cicle vegetatiu de la vinya fins a la maduresa dels raïms. A més les invasions comencen sempre per les fulles, en quals òrgans comença la naixença dels gèrmens que aniran a infectar a seguit els raïms.

L'evolució del mildiu és la següent: El mildiu essent un fungus endòfit, viu a l'interior dels òrgans que ataca. Així que és adult, projecta a l'exterior petits arbuscals, anomenats espores o conídies. El conjunt de conídies és el que constitueix el blanc neu que s'observa en la cara inferior de les fulles atacades.

Les conídies o espores quan són madures es desprenen de la fulla i el vent es cura d'escampar-les per tots els altres òrgans de la vinya. Si cauen dintre una gota d'aigua, de les que es troben a la planta, es posen a germinar, formant un fil micèlic, el qual penetra a l'interior de l'òrgan en què es troba. Si el temps és calent i sec les espores o conídies del mildiu es moren. Vent i sol constitueixen remeis de franc contra el mildiu.

Quan l'atmosfera és humida, la germinació de les espores és molt ràpida, si la temperatura està pels volts de 27 graus. La incubació de la conídia o llavor del mildiu dura set dies. Per consegüent després d'una ploguda i en els vinyars on existeixen gèrmens de mildiu, és del tot segur que al cap d'una setmana de la pluja la vinya serà completament invadida.

Aquesta observació és important, puix que permet preparar-se contra una invasió de mildiu tractant les vinyes immediatament abans de la pluja, si això és factible, o bé immediatament després.

Per a completar aquest estudi del desenrotll del mildiu n'hi haurà prou en indicar com es

produeix la primera invasió a la primavera. A la tardor, el fungus, causant de la malaltia, pren la forma sabuda de mildiu en mosaic, i en lloc de fructificar a l'exterior produint conídies o espores, extremadament fràgils, forma en els mateixos teixits de la planta, òrgans de reproducció susceptibles de resistir les intempèries i totes les condicions desfavorables. Quan les fulles es descomponen, els ous del mildiu s'enterren i allí passaran l'hivern. A la primavera, així que es reprèn la vegetació i principalment durant les pluges, els ous eclosionaran invadint immediatament les fulles. Aleshores, es formaran ràpidament les espores o conídies d'estiu, que mantindran constantment la invasió a la vinya, i amb tanta més intensitat quant més humit sigui el temps.

La primera invasió és limitada, produint-se quasi sempre en les parts baixes del cep i en el lloc on l'aigua s'embassa i per consegüent seran les fulles més prop de terra les primeres de contagiar-se. És, doncs, la part baixa que cal vigilar a la primavera.

Vegem, ara, quins són els remeis que es poden utilitzar contra el mildiu. Comencem per dir que de tots els remeis, els que són a base de coure, segueixen essent els millors. En aquests últims anys l'acció del coure ha estat fortament discutida, i la discussió ha estat seguida amb molt d'interès, per quant si el mildiu es podia tractar amb altres medicaments més barats, els vinyaters es treuen del damunt una càrrega penosa.

Pels sulfatats s'utilitzen les barreges líquides a base de sulfat de coure. Les dues fórmules més conegudes són el suc bordelès amb calç i la solució borgonyesa amb sulfat de coure i carbonat de sosa. Una i altra dosen el sulfat de coure el 2 per 100. Ambdues solucions donen bons resultats i la venda de les mateixes es troben bones i preparades en el comerç, on es poden adquirir quan un hom no es vol prendre la molèstia de

CAMISERIA, CORBATERIA,
MITGERIA, GENERES DE PUNT

MAS I ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

PORTAFERRISSA, 24 - TEL. 17642
FONTANELLA, 16 - TEL. 12211

BARCELONA

confeccionar-les a casa seva. El valor d'una solució depèn molt de la seva adherència, puix que quant més enganxat quedi el coure en els òrgans de la vinya, més eficaç serà la seva acció. Les solucions francament alcalines, és a dir, amb accés de calç, són més adherents i per això estan més acreditades. L'adherència del sulfat de coure a les plantes és possible encara d'augmentar-la afegint a la solució certa quantitat de caseïna, que el comerç sol vendre amb el nom d'adhesol.

Quant a les polvoritzacions, s'efectuen amb pólvors a base de coure. El tipus més conegut és la sulfoestita cúprica. El comerç té a la venda sofres sulfatats que tenen l'avantatge d'actuar ensems contra el mildiu i l'oidium, i d'algun temps en aquesta part, s'usen amb molt d'èxit els sofres sulfatats mullables.

Sulfatats i polvoritzacions cúpriques asseguren la protecció de la vinya contra el mildiu a condició, però, que siguin ben aplicats. Vegem com se fa.

Quan el mildiu viu a l'interior dels teixits del cep el tractament ha d'ésser preventiu. En el moment que les espores i conídies germinen, germinació que ha de realitzar a l'aigua, tots els òrgans de la vinya han de trobar-se protegits pel sulfat de coure.

Per consegüent s'ha de començar de sulfatar

des de que ixen els primers brots i el tractament s'ha de repetir sovint. Els bons pagesos, a fi de maig han fet ja tres o quatre sulfatades. Aquest tractament primerenc és de grans efectes, puix que permet sulfatar el raïms pel fet de què encara no estan amagats pel fullatge.

Més endavant, els tractaments vénen condicionats per l'estat atmosfèric, és a dir, per les pluges. A vegades cal donar deu o dotze sulfatades, per tal de salvar la collita. En principi, si el mildiu existeix a la vinya, cada vegada que plougui caldrà sulfatar de nou i això cada set dies, si el temps continua plujós.

Els sulfatats líquids són insuficients des dels començaments de juny perquè la soca, en la seva part central, no pot ésser ruixada pel broc de la sulfadora. És en aquest moment que els pólvors cúprics s'imposen i que les polvoritzacions han d'alternar amb les sulfatades. Aquest és l'únic mitjà d'evitar les invasions del Rot bru, que es produeixen sovint en els raïms, a partir de la primera quinzena de juliol.

La lluita contra el mildiu pels productes cúprics està consagrada per una llarga pràctica, però no dona tots els resultats desitjables en anys plujosos, si no es sulfata i es polvoritza en temps oportú i sovint.

BERNAT ALAVERN

El cultiu mecànic de la patata

La patata o trumfa és el vegetal, què en igualtat de superfície, produeix més aliment destinat a l'home.

Els tècnics s'han enginyat per a mecanitzar el cultiu d'aquest tubèrcol, havent plenament reeixit en alguns casos. Citem, en primer lloc, el *triador*, aparell que serveix per a classificar les patates. L'aparell és senzillament un garbell que tria les patates en tres classes: les grosses, que es destinen a l'alimentació humana; les mitjanes, que serviran per a llavor, i les petites, que es donen als animals. Aquest aparell que es mou a mà, tria mil quilos a l'hora, però té un gran inconvenient i és, que molts tubèrcols queden poc o molt pelats. Com ningú ignora, les ferides als tubèrcols són un niu de microbis, molts dels

quals són causa de putrefacció. Per aquesta raó els triadors no s'utilitzen gaire en la pràctica i els pagesos prefereixen triar les patates a mà.

Les *sembradores* fa molt temps que es coneixen. El tipus més antic consisteix en una tramuja muntada en l'arreu, en la qual tramuja hi va un vailet a cavall. Aquest noi posa la llavor una per una en el tub distribuïdor. L'obertura del tub pot ésser regulat a intervals fixes per una transmissió que ve de les rodes. Les distàncies no són gaire més regulars que les obtingudes per la sembra manual. L'avantatge consisteix en no haver-se d'ajupir.

En els nous models el vailet és substituït per un distribuïdor automàtic circular, el qual exigeix una uniformitat de volum dels tubèrculs o

llurs bocins a sembrar. Dues persones i un cavall poden sembrar una hectàrea diària.

El model preferit serà aquell que el tubèrcul és acompanyat poc a poc damunt una corretja a paletes fins a terra. Aquesta preferència l'hauran de tenir en compte els pagesos, els quals per tal d'avançar la vida de la planta acostumen sembrar les patates germinades. Si, l'aparell, doncs, sacseja molt les llavors, els gèrmens o ulls es fan malbé.

Les sembradores obren un solc en la terra, prèviament treballada, i tapen el mateix temps la llavor amb terra fresca. El pes d'aquest aparell no és més que de 150 a 220 quilos, ultra la cinquantena de quilos del pes de la llavor.

Les *arrancadores* es poden classificar en quatre grups: les llaures, les forques, les turbines i les excavadores. Les llaures per aquest objecte fa molt temps que són conegudes. En lloc de tornar la terra obliguen els tubèrculs a remuntar a la giratòria que travessa la terra.

Les *arrancadores* forcades operen amb violència, sigui a la manera dels gossos que graten la terra, o bé per projecció transversal, puix que les forques estan muntades damunt una roda vertical. En comptes d'aquest moviment vertical, s'ha tingut la idea de crear *turbines* horitzontals les quals passen damunt dels rengles dels tubèrculs. Els eixos oblics estan proveïts de bagues

d'acer flexibles, que s'acosten a s'aparten un de l'altre, segons la resistència del sol, cosa que fa caure la terra, mentre les patates són obligades de muntar pel fet de què noves capes de terra i de tubèrculs les empenyen per efecte de la marxa de la màquina.

Les màquines *elevadores* estan constituïdes per una rella que passa per sota del rengle de patateres, seguida d'una graella que puja els tubèrculs al mateix temps que els sacseja. Algunes d'aquestes graelles són animades d'un moviment propi i completades per un elevador, que fica als sacs les patates, les pedres, una mica de terra i tiges de la patatera. Després, naturalment, quan es tenen les patates a casa, ja es fa la neteja. El principal obstacle que troben aquestes màquines, és la presència de les patateres, fulles i tiges, que impedeixen el bon funcionament.

Les *arrancadores* exigeixen al menys dos cavalls. Els models de forques són els més divulgats. Aquests pesen de 250 a 300 quilos; suprimen la part més penosa del treball, deixant les patates arrencades i per consegüent de fàcil aplegar.

El cultiu total de la patata per màquines és encara una mica llunyà, però algunes màquines realitzen serveis ben apreciables.

A. ELIES

El suc de fruita i el vi

La competència al mercat vinícola. — Descobriments de la falsificació.

Entre les maneres de falsificar o adulterar el vi n'hi ha una que és corrent en països grans productors de pomes, cireres i prunes, la qual consisteix en barrejar al vi suc de fruites. En els alludits països el suc de fruites és a baix preu i com que per altra part estan acostumats a veure vins àcids, l'addició de suc fruitós al vi no desplaça als consumidors.

A Bèlgica, del vi de fruites se n'ha fet una qüestió parlamentària. En el Parlament i en la Premsa aquesta qüestió s'anomena la de «suc de fruites», i assoleix una gravetat extraordinària.

Les xifres oficials de les estadístiques belgues fan remarcar que en 1927, Bèlgica importà 622 mil hectolitres de vi i que l'any següent la importació es reduí a 431 mil hectolitres, o sigui una disminució de 189 mil hectolitres, diferències que sembla deguda a l'ús dels anomenats vins fruitosos.

En 1926, hi havia a Bèlgica vint-i-sis fàbriques productores de vins de fruites, les quals produïren segons dades oficials 42 mil hectolitres de líquid. L'any següent el nombre de fàbriques ascendia a una quarantena i la quantitat de vi de fruites elaborada era de 60 mil hectolitres.

Els propagandistes de la indústria de suc de fruites consideren que la producció d'aquest lí-

quid podria assolir a Bèlgica una gran importància, puix que s'arribaria a exportar per 1.000 milions de francs del sucdani del vi.

A Alemanya existeixen actualment més de trenta fàbriques d'aquesta naturalesa, fabricant el vi a base de pomes. Altres fàbriques utilitzen el suc de gerds. A més, Alemanya cada any augmenta les importacions de vins de fruites. En 1926, importà 21 mil quintars d'aquests líquids, provinents de Xecoeslovàquia i Itàlia.

A Dinamarca les quantitats de begudes fabricades amb suc de fruites progressen constantment. D'any en any la producció augmenta un 10 per 100.

Serà necessari que l'Oficina internacional del vi emprengui una enèrgica acció per a fer cessar la competència que fan al vi els suc de fruites, puix molts d'ells són afegits al vi natural i es venen com a vi i no com a suc de fruites.

A Noruega aquesta protecció als vins ja és assolida. La llei del 5 d'abril de 1922 exigeix que el mot *vi* s'usi exclusivament per al suc de raïms reservant per a els suc de fruites el nom de «beguda de fruites».

A Suïssa i a Bèlgica els suc de fruites més o menys barrejades amb vi es venen amb el nom de «begudes vinoses». Aquestes begudes fan una competència deslleial als països vitícoles, puix que els industrials a més de vendre els suc de fruita purs, mesclen al vi una quantitat important de suc fruitosos, el qual líquid venen com a vi pur. El vi adulterat s'ofereix al comerç a uns preus que el vi natural no pot combatre.

Fins el present, tots els esforços dels químics havien estat endebades per a trobar un procediment pràctic i eficaç per a descobrir les fraudaloses falsificacions. Els industrials sabent que

la química era incapaç de descobrir el frau continuaven amb seguretat la venda de begudes, que amb el nom de vi pur, hi havia una gran quantitat de suc estranys al del raïm. Naturalment, aquesta indústria perjudicà i perjudica molt als vinyaters. I no sols eren els anàlisis químics els que fracassaven quant a revelar la presència de suc fruitosos en el vi, sinó que també la degustació es mostrava impotent per a distingir el vi addicionat de suc de fruites.

Però això s'ha acabat. El doctor Werder, cap del Laboratori del servei sanitari de Berna, acaba de trobar la manera de descobrir la presència de suc de fruites en el vi. La descoberta està basada en el fet de què la sorbita, alcohol hexatòmic, perteneix a un dels elements químics de cada suc de fruita, mentre que la sorbita es troba absent en el vi natural.

El procediment del doctor Werder ha estat controlat i experimentat en nombrosos laboratoris suïssos i estrangers, havent-se confirmat la vàlua de la descoberta del doctor Werder. Aquest afirma, a més, que la presència de sorbita és manifesta, àdhuc en el cas de què el most de raïms i el suc de fruites es posin a fermentar plegats.

A tots els qui ens interessa el vi, ens hem de felicitar de què per fi s'hagi descobert la manera de poder perseguir una de les falsificacions que més mal feien als vinyaters.

El vi, tot i essent natural, té tants enemics, que només faltava que una fabricació en gran escala i de la importància que era la del suc de fruites, no pogués ésser atacada legalment.

El procediment del doctor Werder es traduirà en una exportació més gran, i el mateix temps haurà deslliurat al vi d'un enemic formidable.

TOMAS VIA

**Producte Tònic
Preventiu - Curatiu
de malalties del bestiar
de les aus i conills**

(PER A CADA RAMA LA SEVA
QUALITAT CORRESPONENT)

Salmite

MARCA REGISTRADA

**Especialíssim contra la
PESTE PORCINA
i les malures dels corrals
de xais, gallines i conills.**

REGENERADOR DE LA SANG EN
LES VAQUES, CAVALLERIES, ETC.

FABRICA A BADALONA - SANT PERE, 33

El nitrat de Xile i el nitrat industrial

El nitrat de Xile i el nitrat industrial es fan molta guerra. L'interès de les empreses i llurs competències són coses a part de l'agricultura; el què cal saber al pagès és quin dels nitrats produeix més bons efectes i per consegüent quin resulta a més baix preu.

El nitrat de Xile, com es sabut, és una matèria mineralitzada, provinent de la descomposició de matèries orgàniques, principalment plantes marines, constituint dipòsits, alguns a l'aire lliure, de milions de tones. El mineral d'aquest dipòsit anomenat calitxe conté del 40 al 75 per cent de nitrat. El mineral es renta per a desembarrasar-lo de l'iode i les aigües que s'han utilitzat, són recollides per a recuperar aquest metaloide, el mateix temps que es separa el màxim de clorurs que posseeix el calitxe.

L'origen del nitrat de Xile fou definitivament establert en 1923 per un savi de Praga, el qual creu que la formació del nitrat de Xile es deu a la transformació de quantitats considerables de clorurs d'amoni, impregnant les cendres volcàniques de les regions nitràtiques, transformació que s'operaria per nitrificació microbiana intensificada per la radioactivitat de dites cendres.

A propòsit d'aquesta qüestió la revista *L'Engrais* i confirmant la tesi del savi xeco-slovac, diu que a la superfície de la lava encesa calenta i recentment petrificada del Vesubi i de l'Etna, s'hi troben petits dipòsits salins, a vegades en forma de plaques, de clorur d'amoni barrejat amb petites quantitats de diversos clorurs. Es calcula que el Vesubi en la darrera erupció hauria llançat uns cinc milions de quintars mètrics d'azot amoniacal.

En les campanyes de propaganda de les empreses del nitrat de Xile, es fa remarcar que conté indicis de iode, matèria que no posseeix el nitrat artificial, la qual matèria contribueix a activar la vegetació i l'augment de llet en les vaques i actua de preventiu contra el goll en les comarques on hi és endèmic.

Respecte l'acció de l'iode en quantitats infinitesimals hi ha hagut una llarga polèmica en les revistes alemanyes, angleses i ianquis. Si l'iode és contingut naturalment en el nitrat de Xile,

en el nitrat artificial s'hi afegeix un poc de iodur de potassa, obtenint així resultats semblants.

Per uns observadors, l'iode afavoreix la vegetació; per altres, no excerceix cap influència. Amb aquesta desavinença entre els experimentadors no es pot formular cap conclusió.

Quan a les experiències amb les dues classes de nitrats, l'artificial i el de Xile, tots els observadors han constatat que els resultats són igualment bons. Per consegüent el millor d'aquests nitrats serà el que es vengui a més baix preu.

Si el nitrat de Xile conté naturalment iode, els nitrats industrials posseeixen també avantatges particulars. La indústria productora de nitrat artificial té el gran avantatge de poder combinar el nitrat amb la calç, combinació molt útil per les terres que manquen, o que són pobres de calcari.

A la indústria dels nitrats devem els productes concentrats, com el nitrat amoniacal de 34 per cent d'azot, el nitrat d'úrea i molts altres utilitzats a Alemanya, país on la fabricació de nitrats assoleix el 70 per 100 de la producció mundial. També li devem els nitrats de sosa potàssics (15 per 100 d'azot i 15 a 17 de potassa), i el nitrat de potassa. El nitrat de potassa, ben preparat, no arriba a contenir més d'un 1 per 100 de clorurs. Quan se tracta de barreges, el tenor de clorurs és molt més elevat.

Per als agricultors que compren els adobs barrejats o que ells mateixos els barregen, és convenient saber que els nitrats no deuen pas associar-se llarg temps amb els superfosfats, no obstant, la barreja es pot fer sense perjudici, unes tres setmanes abans d'usar-la.

També convé advertir que si s'adoptés el nitrat d'amoniac, caldria com per a tots els productes amoniacals, evitar qualsevol barreja amb la calç o amb altre adob a base de calç, les escòries per exemple.

El nitrat pur, sens ésser inflamable aviva el foc, motiu pel qual es tindrà compte de posar-lo en llocs on, en cas de calar-se foc, no pugui augmentar les proporcions de l'incendi.

JOAN MONTFORT

El valor que representa l'avicultura i la cria de conills a Bèlgica

Tothom sap que Bèlgica és un petit país, d'una extensió quasi igual a la de Catalunya, però amb tres vegades més de població. Malgrat els efectes tràgics de la guerra europea, en pocs anys els belgues retornaran la seva pàtria en estat de produir no sols igual, sinó més i tot que abans de la guerra. Una important Revista d'economia belga ens dóna les referències que segueixen:

«En 1910 Bèlgica posseïa 12 milions de caps entre gallines, galls, pollastres i capons. El recompte es practicà a últims de desembre, època en la qual no hi han llocades i en el moment en què no hi ha més que animals adults. En nquell instant s'estimava que el nombre de gallines ponedores no era inferior a 10 milions.

»La producció d'ous belga era insuficient per a la consumació havent d'importar anualment 100 milions d'ous aproximadament. En endavant la producció ha crescut grandiosament, de manera que en lloc d'ésser importadors, hem devingut exportadors. En 1926 l'exportació belga d'ous fou de 400 milions d'unitats, que valgueren 300 milions de francs. Aquesta suma ha permès de pagar aquest any la sexta part de les importacions de blat, la qual importació representa, a raó de 25 quintars l'hectàrea i de 200 francs el quintar mètric el valor de la producció de 60.000 hectàrees, és a dir, de $\frac{2}{5}$ de la superfície que dediquem al cultiu del blat. El desenrotlló de la producció d'ous ha determinat en la nostra economia general el mateix efecte que una aneixió de 60.000 hectàrees de terra formentera de la millor qualitat.

»Això no és tot. A més dels ous, l'aviram produeix carn. Des de 1910 no s'ha pas fet una estadística d'animals de ploma, el nombre dels

quals ha augmentat considerablement. Alguns avicultors estimen que el total ha passat de 12 milions a 18. Aquesta apreciació és moderada. En efecte; si es calcula una producció de 100 ous per gallina, la producció íntegra d'ous d'abans de la guerra era evaluada a 1.000 milions d'unitats, en la qual s'ha d'afegir 100 milions provinents de la importació. Suposant que el consum interior sigui el mateix, la producció total actual deuria ésser, tenint compte de l'exportació, el menys, de 1.500 milions d'ous, i per consegüent seria un 50 per 100 superior a la producció d'abans de la guerra, cosa que ve a confirmar l'estimació de 18 milions de caps indicada més amunt.

»En aquesta estimació s'ha de considerar dos fets que tenen molta importància: l'augment de producció per gallina i l'augment del consum interior. El consum ha augmentat en les famílies en general i les dels productors, pel fet de què l'ou és menys car que els altres aliments d'igual valor nutritiu. Per altra part, es calcula que aquest any 1929, l'exportació arribarà a 550 milions d'ous en lloc de 400 l'any passat. Tenint en compte aquests factors, persones competents evaluen actualment a 22 milions el nombre de caps d'aviram existents a Bèlgica.

»La producció de carn de ploma és de dues classes: de la substitució de les gallines ponedores per altdes de més joves i de l'excés de mascles. Abans es creia que la posta no baixava fins al cap de tres anys i encara avui molts pagesos serveixen les gallines fins el tercer any, però la majoria prenent peu de les experiències divulgades troben avantatjós suprimir les gallines als dos anys. Així es pot calcular que cada any de 7 a 10

LA MILLOR TUBERIA PER A
CONDUCCIONS A PRESSIO

milions de gallines són lliurades al consum, les quals a raó de 1'5 quilos de carn neta per cap, produeixin de 10'5 a 15 milions de quilos de carn. A més, hi ha de 7 a 10 milions de pollastres germans de les polles que han de reemplaçar les gallines, que a 500 grams, pes net, fan de 3'5 a 5 milions de quilos, els quals afegits als anteriors, donen conjuntament de 14 a 20 milions de quilos, o sigui un promig de 17 milions, que valen 170 milions de francs. Aquesta quantitat equival aproximadament al pes de la meitat de les nostres importacions de carn congelada.

»Una explotació la importància de la qual depassa el que es pot creure és la del conill domèstic, el qual actualment tant es cria per la carn com per la pell. Ignorem directament el nombre de conills que existeixen actualment a Bèlgica. Però sabem per l'estadística general d'agricultura del 31 de desembre de 1910, que en teníem 2 milions. L'època de l'estadística ens fa pensar que es tractava de subjectes quasi tots adults destinats a la reproducció. Suposarem que en aquest nombre hi havien 1.250.000 de femelles. A raó de 20 joves per conilla i per any i de 1'5 quilos de carn neta per animal jove, representa una producció anyal de carn de 37.500.000 quilos. Les persones que estan al corrent d'aquesta particular explotació, unes estan convençudes que posseïm tres vegades més de conills que abans de la guerra, i altres, que en tenim cinc vegades més. No tindríem més que multiplicar per tres o per cinc els nombres que acabem d'indicar, de forma que la producció de conills pot evaluar-se entre 75 i 125 milions de caps i entre 112 i 187 milions de quilos de carn, o sigui un promig de 100 milions de conills i de 150 milions de quilos de carn. La producció de carn de conill a raó de 10 francs el quilo equivaldria a 1.000 milions de francs. Aquestes xifres comparades amb les de la carn d'escorxador, resulta que en 1925 es disposà de 104 milions de quilos de carn bovina i 120 milions de carn de porc. En 1926 les exportacions d'aviram i de conills vius representaren aproximadament 1 milió de quilograms, que valien 8 milions de francs i la dels animals sacrificats equivalien prop de 3'5 milions de quilos, per valor de 32 milions de francs.

L'exportació de carn de conill vers l'Anglaterra no ha reprès la importància que tenia abans de la guerra; l'exportació actual representa solament la meitat de la quantitat de llavors. Les xifres que acabem de donar són suficients per a demostrar la urgència de reconquistar els antics mercats i fins de descobrir-ne de nous per tal d'absorbir la creixent producció de carn.

»És d'observar que per efecte de la higiene practicada en els conillers, el conill domèstic es

millora constantment en qualitat i que tendeix a perdre l'olor *sui generis* que feia la carn poc estimada de part de molts compradors.

»El conill no és pas solament un productor de carn: la pell representa un valor gens despreciable. Les pells de conill a Bèlgica són utilitzades pel pèl i per les tintoreries. Unes vint-i-cinc fàbriques, ocupant un personal que varia entre cinquanta i sis cents obrers, tallen el pèl de les pells de poc valor que no serveixen per a la pelleteria. La tintoreria de pells, menys perfeccionada encara que a França i a Alemanya, però amb l'avantatge d'un preu de producció molt baix, compta amb una vintena de fàbriques que transformen les pells de conill en pells per a abrics i altres usos del vestit. Les fàbriques de tallar pèl utilitzen 50 milions de pells per any i les tintoreries 20 milions, que representen un valor de 340 milions de francs. Fins a aquests últims anys els cunicultors es desinteressaven del destí de les pells; la més gran part era inutilitzada i encara així continua. Malgrat la intensitat de la producció i les necessitats de la indústria, es creu que el nombre de pells de conill recollides a Bèlgica en 1928 no ha passat 10 milions, de les quals sols una petita part era aprofitable per la pelleteria. Els altres 60 milions de pells la indústria belga ha d'importar-les de l'estranger. La sortida que s'ofereix per aquesta banda a la producció de conills es illimitable, puix que l'ús de les pells no cessa de desenvolupar-se i per altra part Bèlgica constitueix un medi ideal per a la cria del conill.

»Recentment es realitzaren molts esforços per a decantar la producció del conill vers la pell estimada. Als pagesos se'ls ha ensenyat els mètodes higiènics de la cria, se'ls ha procurat les races més adequades i se'ls ha demostrat els procediments de preparació i conservació de les pells. S'ha organitzat una central per a la venda en comú dels productes de la cunicultura, la qual recull i classifica les pells, remetent-les als fabricants. Alguns preus mostren els resultats obtinguts: en 1914-1918 el preu de les pells de conill valia de 15 a 25 cèntims i 35 el màxim; en 1919 i 1923 el 15 cèntims a 1 franc. A partir de 1924 les pells han començat a adquirir valor; les darreres vendes realitzades per la central han estat per les millors pells fins el gros preu de 32 francs la peça.»

Aquestes xifres produeixen vèrtig. No s'està habituat a considerar quantitats tan importants quan es tracta de conills i gallines. El lector tindrà però, en compte el valor de la moneda belga.

UNA MICA DE TOT

NOVA APLICACIÓ INDUSTRIAL DE LES GARROFES

Anàlisis practicats durant cinc anys han demostrat que les garrofes contenen del 20 al 26 per 100 de sacarosa i el 15 per 100 de sucre invertit. Nombroses experiències d'extracció del sucre a l'estat cristallitzat no han donat cap resultat, utilitzant els mètodes ordinaris de la indústria sucraera.

Després de llargs estudis el resultat que es cercava ha estat obtingut, mitjançant l'acció de l'alcohol etílic o metílic, de l'acetona i alguna altra substància. El sucre obtingut es presenta en crisalls grossos, de color blanc, lleugerament groc, de sabor dolç i amb una mica de gust de garrofa, gust que desapareix després de practicar una altra cristallització, en la que el sucre, llavors, ja no es distingeix del sucre habitual. El rendiment varia entre 16 i 23 per 100, segons la qualitat de les garrofes.

De les aigües mares se'n pot realitzar una altra extracció. El residu definitiu és una melassa densa contenint glucosa, levulosa i el 2 o 3 per 100 de sacarosa. Aquesta melassa pot ésser utilitzada de diverses maneres: fabricació de compotes i altres productes alimenticis dolços i fabricació d'alcohol etílic, barreges antiparasitàries de les plantes, etc.

El procediment d'extracció industrial és senzill. Separació dels garrofins, extracció en aparells anàlegs als utilitzats per l'oli, cristallitzadors, centrifugadors, alàmbics, etc....

El garrofi està contingut a la garrofa a la proporció del 10 per 100. El perisperma dels garrofins posseeix una substància colorant, la qual ha estat assajada en el tint de la llana i seda, donant una bella coloració de colors rosa molt delicats, inalterables àdhuc al cap de cinc anys. Els garrofins, convenientment tractats, produeixen a més una cola que s'utilitza per a els aprestos.

NOTICIARI

ASSEMBLEA DE LA CONFEDERACIÓ SINDICAL HIDROGRAFICA DEL PIRENEU ORIENTAL

Els nomenaments

Obtingueren la designació de Síndics per a formar part de l'Assemblea de la Confederació els senyors següents:

Per les Zones Agrícoles: Síndics en propietat: Josep Ferran Galter (Muga), Salvador Bonet (Fluvià), Tomàs Montagut (Fresser), Carles Forcada (Alt Ter), Josep Maria Bru de Sala (Ter m'tjà), Jaume Bartrina (Ter baix), Lluís de Prat (Tordera), Paulí Torras (Besòs), Josep Montardit (Alt Llobregat), Joan Angel (Baix Llobregat), Josep Maria Despujol, baró de Montclar (Cardener), Jaume Vich (Noya), Josep Vendrell (Francofí).

Síndics suplents: Onofre Pont, Pau Gusiñer, Salvador Mauri, Antoni Palau, Isidre Viñas, Carles Soler, Narcís Tusell, Aberci de Sobregreu, Josep Vilardaga, Tomàs Parellada, Joan Gallifa, Oriol Marrugat i Fidel de Moragas.

Per les Zones Industrials: Zona del Nord-oest.—Sí-

dics en propietat: Bartomeu Terrades, Eduard Suñer, Joan Folerà, Ròmul Bosch Catarineu, Emili Portabella Barrera, Francesc Vives Pons i Frederic López Tabor.

Síndics suplents: Josep Maria Pujades, Josep Llaudet, Joan Serdà, Francesc de P. Planàs, Josep Maria Bonmatí, Pere Sacrest i Claudi Díaz.

Zona del Sud-oest.—Síndics en propietat: Lluís Argemí de Martí, Enric Gomis Cornet, Josep Prat Feliu, Josep Maria Mata i Julià, Delmir de Caralt i Joan Palà Claret.

Síndics suplents: Enric Vila Miquel, Esteve Torrens Burés, Antoni Pons i Arola, Ricard Viñas, Josep Miquel Bonet, Josep Compte i Viladomat.

Per les grans Obres de Rec.—Síndics en propietat: Rafael Roig i Torres, Josep Antoni de Torrens, Joan Marginyà, Enric Aguadé, Sebastià Gumà, Francesc Xavier de Ros, Bonaventura Vinyals i Font, Ignasi de Ros i de Puig, Josep Maria Montserrat i Llopis i Rafael Torrent Garrigolas.

Síndics suplents: Víctor Serra Capmany, Víctor Casanovas Ferrer, Rodolf Cavallé Borràs, J. R. de Amézag, Francesc Bultó Sert, Cándid Mundet, Santiago Masó

Valentí, Josep Riu Volart, Josep Governà Canela i Climent Guix Sabadell.

Grans aprofitaments industrials.—Síndic en propietat: Manuel Lozoya Canet, Alfred Viñas Heras, Lluís Santasusana Roca, Víctor Ribera, Artur Sedó Guixart, Francesc Piella Surerol, Bonaventura Aran Ferrer.

Síndic suplents: Salvador Filella, Josep Ignasi de Llorens, Rafael Moore de Pedro, Antoni Janer Foraster, Evarist Sierra Fuertes, Francesc Burés Regordosa i Marian Iglesias Abadal.

Representacions corporatives.—Cambres de Comerç i Indústria: Síndic en propietat, Josep Monegal Nogués; suplent, Josep Boada Piquer.—Cambres Agrícoles Provincials i Comarcals: Síndic en propietat, Eusebi de Puig i de Rich; síndic suplent, Ramon de Fontcuberta i de Dalmases.—Societats Econòmiques d'Amics del País: Síndic en propietat, Sebastià Laporte Vilà; síndic suplent, Fírm de Casanova i Ballet.—Ajuntament de Barcelona: Síndic en propietat, Joaquim Llansó; síndic suplent, Manuel Juncadella.—Junta d'Obres del Port de Barcelona: Síndic en propietat, Josep Aixelà Juvé; síndic suplent, Emili Jorba Romana.—Patronat del Montseny: Síndic suplent, comte de Fígols.—Institut Agrícola Català de Sant Isidre: Síndic en propietat, baró d'Esponellà; síndic suplent, Lluís de Dalmases i d'Olivart.—Associació de Barquers de Barcelona: Síndic en propietat, Ignasi Soler i Damians; síndic suplent, Ramon Garriga Nogués-Coll.

La sessió d'obertura

El dia 3 tingué lloc l'acte d'obertura i constitució de la primera Assemblea, la qual estava formada per les representacions de les zones agrícoles del territori d'aquesta Confederació, de zones industrials del nord-oest i sud-oest, per les grans obres de regadius, empreses hidràuliques per dret propi i representacions d'entitats oficials agrícoles, de comerç, grans obres públiques, i altres entitats similars.

L'acte va tenir lloc al Saló de Cent de les Cases Consistorials.

Ocupaven la presidència, el general Despujol; Azcàrraga; doctor Guillaumet, bisbe de Barcelona; Delegat d'Hisenda; Fernández Victori; general Vives; Ponsà; comte de Fígols; Jacint Vez; comte de Caralt; Fernández de la Campa; baró d'Esponellà, i el senyor Tenorio.

En representació de l'Ajuntament de Barcelona eren presents els regidors senyors Torrents, Juncadella, De Ros, Matas, Julià, Puigdomènec, Ribé i Gay de Montellà.

Obert l'acte pel general Despujol, prengué la paraula el president de la Confederació, general Vives.

Digué que a despit del progrés constant de les terres catalanes, tant en el ram de la Indústria com en el de l'Agricultura, no deixen d'haver-hi problemes interessants per a resoldre, per tal d'aconseguir una riquesa i un esplendor totals. Un d'aquests—digué—és el de l'aprofitament de les aigües.

Estudià les causes que motiven les intermitències constants de l'aigua fluvial i els desgavells que produeixen aquestes intermitències als agricultors i als industrials. És per resoldre aquest problema i perquè hom pugui treure el major rendiment possible dels rius, que va néixer el projecte de fundar la Confederació.

Estudià el procés evolutiu de la naixent Confederació i remarcà que els esforços de la Comissió organitzadora van anar encaminats a l'ampliació de la primitiva Confederació del Pireneu, per tal d'abastar, també, les ter-

res de prop de l'Ebre. Això aconseguit, els darrers treballs per a la constitució de la Confederació foren enlestits ràpidament.

Tot seguit féu una lleugera recensió de les característiques que presenten els nostres rius principals per a l'aprofitament de llurs aigües, com són el Muga, Ter, Llobregat, Tordera, Besòs i Francolí.

Parlà de la construcció d'un gran pantà a Ripollet, i de quatre pantans a tot el llarg del Llobregat. Digué, també, que el que presenta més dificultats és el Francolí.

Acabà dient que a més a més de la construcció d'aquests pantans, la Confederació constituïda ha de preocupar-se, sobretot, del problema de la repoblació forestal.

El senyor Vives va ésser molt aplaudit.

A continuació el senyor Ponsà, en nom de l'Ajuntament, donà la més cordial benvinguda a tots els delegats de les diverses comarques catalanes i felicità efusivament els directius de la Comissió organitzadora per treballar en una obra tan positiva i de tant d'interès.

Es donà per constituïda la Confederació Sindical Hidrogràfica del Pireneu Oriental, i s'aixecà la sessió.

Tots els assistents foren obsequiats amb un esplèndid lonx.

Quinze minuts més tard, sota la presidència de la Comissió organitzadora, tornaren a reunir-se els assembleistes.

Es va procedir a nomenar els individus que formaran les dues Taules de l'Assemblea que es reuneix cada any durant els mesos de maig i desembre, les quals estan formades per dos vice-presidents i un secretari. El president és el Delegat Regi, senyor Vives.

Després de la votació, resultaren elegits els següents:

Representants del agricultors: Josep Antoni de Torrens i de Font, Ignasi de Ros i Puig, Vicents Coma Ferrer, Paulino Torras Villà, Excm. senyor baró d'Esponellà i Josep Ferran Galter.

Representants industrials: Josep Maria Mata Julià, Lluís Santasusana i Roca, Enric Gomis Cornet, Francesc Piella i Surerol.

Quedaren nomenats, després, els que han de formar les comissions d'Actes, Pressupostos i Foment.

Comissió d'Actes, legislativa i d'arbitratge: Frederic Travé Escardó, Senyor baró de Monclar, Josep Maria de Bru de Sala Serra, Josep Montardit García, Joan Angel Genís, Frederic López Tabor, Bonaventura de Vinyals i Font, Francesc Xavier de Ros i de Dalmases, Joan Magrinyà Banús, Josep Maria Montserrat i Llopis i Rafel Torrent Garrigolas.

Comissió de Pressupostos: Excm. Sr. comte de Caralt. Excm. Sr. Josep Monegal Nogués, Excm. Sr. Eusebi de Puig i de Rich, Tomàs Montagut Bosch, Salvador Bonet Olivet, Josep Vendrell Ferrer, Sebastià Gumà i Surís, Ifared Vinyes i Heras, Excm. Sr. Comte del Montseny, Excm. Sr. Josep Aixelà Juvé, Jaume Bartrina Mas i Jaume Vich Casanoves.

Comissió de Foment: Carles Forcada Sors, Lluís de Prat Roure, Eduard Sunyer i Ferrer, Joan Folcà i Teixidó, Ròmul Bosch i Caterineu, Emili Portabella i Barrera, Francesc Vives Pons, Lluís Argemí de Martí, Josep Prat Feliu, Joan Palà Claret, Artur Sedó i Guichard, Víctor Riu Ribera, Bonaventura Aràn i Ferrer, Manuel Lozoya Janer, Sebastià Laporte Vilà i Excm. Sr. Lluís Bosch Labrús.

De la Comissió de Pressupostos resultaren elegits: President comte de Caralt; vice president, Eusebi de Puig i de Rich; secretari, Alfred Vinyes i Heras.

De la Comissió de Foment: President, Francesc Vives i Pons; vice president, Artur Sedó i Guichard; secretari, Josep Prat i Feliu.

Aquest vespre va quedar nomenada la Comissió d'Actes.

Una vegada fets aquests nomenaments, es va procedir a llegir el programa del que es tractaria a la sessió de l'endemà, a la Cambra de Comerç:

Lectura de l'acta anterior; precís i preguntes; dictamen de la Comissió d'Actes, pas d'aquesta per la ponència del reglament de la Federació; lectura del pla d'obres i serveis; pas d'aquest a la Comissió de Foment i Pressupostos.

I es dona per acabada la sessió.

Segona sessió

A les deu del matí del dia 5 tingué lloc la segona sessió de l'Assemblea Consultiva de la Confederació, al saló de sessions de la Cambra de Comerç de la nostra ciutat. La concurrència fou extraordinària.

Presidia l'acte el Delegat Regi, general Vives.

Foren aprovades les actes dels Síndics contra les quals la Comissió organitzadora no ha apreciat cap càrrec. A més a més, s'han posat a discussió i votació alguns dictàmens emesos per la Comissió d'Actes.

L'Assemblea acordà anul·lar la proclamació de Síndic de la Zona Agrícola 14, Rio Gayà, que havia recaigut a favor d'En Francesc Valentí i Martí, estimant la protesta formulada per En Josep Fortuny Aleu i proclamant a aquest últim Síndic, propietari de l'esmentada Zona, d'acord amb el dictamen de la Comissió. Impugnà el dictamen el senyor Baró d'Esponellà, defensant-lo els senyors Travé, Gay de Montellà i Fortuny.

Foren aprovats sense discussió els dictàmens admetent la designació de Síndics efectuada per l'Agrupació de Regants de la Mina i Séquia de Santa Coloma de Gramanet.

En discutir-se el dictamen de la Comissió, rebutjant la proposta de Síndics formulada per la Societat General d'Aigües de Barcelona, feren ús de la paraula, impugnant el dictamen, els senyors Soler i Nolla i Bosch-Labrus, defensant-lo els senyors Travé i Vives Pons.

L'Assemblea acordà acceptar el dictamen.

També fou aprovat el dictamen de la Comissió refusant la proposta de Síndics de l'Empresa Concessionària d'aigües Subterrànies del riu Llobregat.

Tot seguit d'això, Enric González, Director tècnic de la Confederació, llegí el pla d'Obres i Serveis. Hom acordà passar-lo a la Comissió de Foment.

A més a més també s'acordà que el Projecte de Pressupost redactat per la Comissió organitzadora, fou passat a la Comissió de Pressupostos, quedant per a celebrar la tercera sessió l'endemà.

La tercera sessió.

A la Cambra de Comerç es va celebrar la tercera de les sessions amb assistència de la quasi totalitat dels senyors síndics, sota la presidència del delegat regi general Vives.

En el període de la sessió corresponent a precís i preguntes, el senyor Puig Marcó, que representa el Port Franc, demanà a la Mesa que es preocupés de gestionar del ministre de Foment que sigui atribuït a la Confederació tot el que faci referència a la defensa i endegament

del riu Llobregat, qüestió transcendentalíssima, si es té en compte que per a l'obra del Port Franc és de vital interès, així com també per als elements agricultors i fins i tot per a la salut pública de la ciutat de Barcelona. Feren constar llur adhesió a aquesta petició el senyor Juncadella, representant de l'Ajuntament, i els senyors Ferran Galter i Ros (Xavier) aquests darrers intressaren que se sol·liciti també per als altres rius de la Confederació. Intervingué el senyor Angel Genís, qui, interpretant el criteri dels agricultors del Baix Llobregat, discrepà del senyor Puig Marcó en allò que es refereix als suposats avantatges de l'endegament del Llobregat, i constatà, en canvi, els avantatges que es deriven dels embassaments reguladors de la conca alta que han estat exposats en el pla d'obres, tota vegada que els esmentats endegaments no poden evitar les inundacions ordinàries, i negà l'existència dels perills per a la salut pública exposats pel senyor Puig Marcó.

Fou llegit un dictamen de la Comissió de Foment proposant l'aprovació del pla d'obres i serveis, i posat a discussió, el senyor Sunyer entaulà un debat amb referència al pantan de Ribes del Fresser, per creure que la Confederació hauria de preocupar-se d'evitar que continuï la construcció del ferrocarril de Ribes a Núria, sots pena que el dia de demà, per quedar aquest ferrocarril afectat pel projecte de pantan, resulti excessivament grossa la indemnització que hagi de satisfer-se.

Defensà el dictamen el senyor Vives Pons, president de la Comissió, el qual demostrà la impossibilitat d'emprendre cap gestió o iniciativa en el sentit expressat pel senyor Sunyer, tota vegada que el projecte de pantan no té encara estat oficial i no passa d'ésser una simple aspiració. En la mateixa opinió que el senyor Vives parlà el director tècnic senyor González Grande, qui digué que la inclusió del projecte en el pla d'obres era l'única cosa que per ara ha pogut i pot fer-se.

Intervingueren també en la discussió el senyor Mauri, que defensà la moció del senyor Sunyer, i el senyor Gay de Montellà, que defensà el dictamen, però, no obstant, va reconèixer la conveniència d'estudiar una fórmula que permeti de recollir l'esperit de la proposta del senyor Sunyer.

Posat a votació el pla d'obres, fou aprovat per unanimitat. Després fou llegit el dictamen de la Comissió de Pressupostos. El president de la Comissió, comte de Caralt, defensà el dictamen i explicà les raons que han inspirat la comissió per aconsellar a l'Assemblea l'aprovació del projecte de Pressupostos. Posat a votació, fou aprovat també per unanimitat.

Quarta sessió

Foren aprovats els Reglaments general de la Confederació i el de Règim interior, acceptant-se pel que es refereix al primer les esmenes proposades per la Comissió legislativa. En l'examen i discussió intervingué els senyors baró d'Esponellà, Travé, González Grande i Gay de Montellà.

Es donà un vot de confiança a la Junta de Govern perquè amb absoluta llibertat, designi d'ella mateixa al membre de la Junta que ha de representar a la Confederació en el Comitè Central de Confederacions.

El delegat regi, general Vives, en donar per acabades les sessions de treball de l'Assemblea, agrai l'assistència dels senyors assembleistes i l'edificant esperit de treball

que han demostrat en el curs de les sessions i en la labor realitzada en intervenir en les diverses comissions.

A proposta del mateix delegat regi es va acordar per unanimitat testimoniar a la Cambra de Comerç i Navegació el reconeixement de l'Assemblea per l'hospitalitat que li ha dispensat i per les facilitats atorgades.

Finalment, donada lectura d'un telegrama del ministre de Foment en el qual saludava a l'Assemblea i deia que espera l'ocasió de presidir la sessió de clausura, anuncià el delegat regi que el dit acte se celebrarà demà, dilluns, a les dotze, en el Palau de la Diputació Provincial, i recomanà l'assistència de tots els senyors síndics, així com també es dignin acudir a l'estació de França l'esmentat dia, a l'arribada del ministre de Foment, testimoniant així l'agraïment que deu la Confederació al comte de Guadalhorce, no sols per haver donat vida legal a l'organisme, sinó també per l'alt honor que ve a dispensar-li en dignar-se presidir la sessió de clausura de l'Assemblea.

Sessió de clausura

El dia 8, al punt de migdia, tingué lloc la sessió de clausura de la Confederació Sindical Hidrogràfica del Pirineu Oriental.

L'acte fou presidit pel ministre de Foment, comte de Guadalhorce, el qual vingué de Madrid expressament per a presidir, en nom del Govern, la darrera sessió d'aquesta Assemblea.

La sala d'actes de la Diputació Provincial, on es celebrava l'acte, s'emplenà totalment de públic.

Ocupà la presidència el ministre de Foment, el qual tenia a la banda dreta el capità general Barrera i el governador civil Milans del Bosch, i a la banda esquerra el general Vives, Delegat Regi i president de la Confederació, i el senyor Comte del Montseny.

Obert l'acte, prengué la paraula el general Vives. Després de saludar al Comte de Guadalhorce i de palesar-li la seva satisfacció per haver-se dignat presidir la sessió de clausura de la Confederació, el general Vives passà a fer un petit estudi retrospectiu de la tasca realitzada per la corporació que presideix. Puntualitzant els acords més importants, digué que sense l'ajut del govern no haurien pogut realitzar-se d'una manera tan brillant com ara. Afegeix que, fins ara, no hi ha cap tasca immediata a fer. Tot el que hi ha són molts projectes a realitzar, els quals hauran d'ésser estudiats minuciosament abans d'emprendre la difícil tasca de portar-los a felicitat. I això serà, segons ell, dintre un o dos anys tot el més llarg. Acabà remerciant l'assistència de la premsa i del públic.

Tot seguit parlà el Comte de Montseny en nom de la Diputació de Barcelona. Digué que es sentia honorat de presidir aquesta festa tan simpàtica, a la qual la Diputació prestarà sempre el seu ajut, puix—digué—poques obres mereixen tant com aquesta l'aplaudiment més unànim i entusiasta.

Immediatament s'alçà el Comte de Guadalhorce i felicità, en nom del govern, tots els representants de la Confederació Sindical Hidrogràfica del Pirineu Oriental. Convençut del gran bé que ha de fer l'esmentada Confederació, manifestà que el govern ajudarà sempre aquesta obra. La riquesa del país—digué—depèn, gairebé sempre, de l'aprofitament que hom fa de l'aigua dels rius, puix aquesta aigua convertirà els camps erms en hortes fructíferes. Afegeix que la missió de la Confederació és

molt gran i de molta responsabilitat. Els individus que la integren, col·locats en el pla superior que han sabut fer-se, han de vetllar per tots i han d'obrar amb constància i energia, puix la seva missió és, a més a més, eminentment educativa. Comença en la cura de les muntanyes i vessants, per on davalla l'aigua, fins a la distribució i preparació de les terres planes per on s'escampa. Acabà felicitant els directius de la Confederació, i el representant de la Diputació per l'ajut que ha sabut donar a l'obra.

Tots els oradors foren molt aplaudits.

I l'acte es donà per finit.

Tot seguit els assistents a la sessió foren obsequiats amb un bonic esplèndid.

A les dues de la tarda es celebrà un àpat al restaurant «Miramar», de l'Exposició, el qual fou presidit pel ministre de Foment.

DE L'ASSEMBLEA DE VINYATERS DE VALLS

A l'ample local del Sindicat Agrícola es celebrà l'Assemblea de la «Unió de Vinyaters de Catalunya», presidida pel senyor Faustí Simó, al qual acompanyaven gran nombre de consellers regionals de la Unió, l'alcalde de la ciutat i el comandant de les forces de l'Exèrcit emplaçades a Valls. Assistiren també molts viticultors de les diferents comarques catalanes.

El president de la Unió donà les gràcies als assistents i féu un resum del treball realitzat pel secretari senyor Andreu Cabré fou llegida la Memòria; s'aprovà l'estat de comptes i es passà a nomenar els consellers regionals i comarcals que tant han d'actuar en aquests moments de franca lluita vitícola i en vistes al vinent Congrés Internacional de la Vinya i del Vi per tal de fer-lo reeixir i poder-ne treure el major profit.

L'alcalde, en belles paraules, desitjà als assistents una bona estada a Valls.

Es donà per acabada la XVII Assemblea de la «Unió de Vinyaters de Catalunya» per donar lloc, tot seguit, a la de «La Confederació Nacional de Vinyaters».

Fou presidida pel senyor Juli Tarín, el qual inaugurà l'acte amb un brillant discurs de salutació. Invità els assistents a lluitar i perseverar per la consecució total dels fins perseguits.

Parlà després el senyor Pasqual Carrión, secretari de la Confederació, i explicà els treballs de l'entitat i l'organització agro-pecuària. Aportaren idees també en aquest tema, els senyors Talavera i Simó. Parlà també el senyor Carrión del Congrés Internacional de la Vinya i del Vi, i discutí la molta importància que tindrà i expressà la necessitat d'ajornar-lo fins a novembre perquè sigui força concorregut. Fou brillantment exposat pel senyor Guerrero el tema sobre els vinyaters i la llei de vins.

Parlaren després els senyors Fernández de Córdova, president de la Unió de Vinyaters de Llevant; Alfons López, representant dels Vinyaters de la Mancha; Vincents Arellana, dels d'Alacant; Lacasa, president de la Cambra Agrícola de València; Simó, representant de Catalunya.

El president de la Confederació féu el resum de tot el que s'ha actuat, i donà les gràcies a tots els assistents, i l'alcalde reiterà novament l'oferiment i la felicitació. Tots foren molt aplaudits.

Més tard es celebrà un banquet a l'Hotel París, on

qual assistiren 150 comensals. Després del banquet el Consell de la Confederació Nacional es reuní per tractar privadament dels actes celebrats al matí.

Després realitzaren els congressistes una excursió en autocars i visitaren els Sindicats i Cellers Cooperatius d'Espluga de Francolí, Barbarà, Montblanch, Pla de Cabra, Vilarrodona i Alió. Visitaren també el monestir de Santes Creus. A tot areu foren molt ben rebuts i els foren facilitades explicacions i dades de tots els llocs visitats.

Hi assistiren representants de Sant Antoni de Requena, Sindicat d'Aiguamúrcia, Sindicats Agrícoles de Vilarrodona, Torredembarra, Pinoso Aspe, Ondón de las Nieves, Romana, Castilla, Ibi, Irjura, Terrassa, Ullastrell, Ripollet, Espluga de Francolí, Cambrils, Montblanch, Blancafort, Cheste, i de les Cambres Agrícoles de Sant Sadurn de Noya, Nevelda, València, Federació Agrícola de la Conca de Barbarà, etc. A més, hi anaren delegacions de La Garriga, Bràfim, Capçanes, Sant Llorenç d'Hortons, Esparraguera, Porrera, Falset, Argensola, Llansà, Manresa, Villena, Monova, Bellvehí, Vinyaters Manxecs, Federació Vitícola Alacantina, Societat Agrícola de Cabacés, etc.

Malgrat la importància de l'Assemblea, els assistents foren relativament pocs.

L'Assemblea de Vinyaters de Valls ens diu prou bé com els esforços no regatejats dels vinyaters donaran a la fi un profit remarcable. Cal aportar al Congrés Internacional de la Vinya i del Vi que es celebri a Barcelona totes les forces necessàries.

A l'infatigable senyor Juli Turín, president de la Confederació de Vinyaters Nacionals, li deurà molt la Viticultura espanyola.

LES COMISSIONS ARBITRALS DE LA INDUSTRIA SUCRERA

S'ha publicat una R. O. del ministeri del Treball amb l'objecte d'arribar a la constitució definitiva de les Commissions arbitrals de la indústria sucrera.

La distribució que es projecta és comarcal i es reparteixen els interessos sucres d'Espanya en deu regions. Com sigui que s'ha de formar una regió de la producció i de la indústria remolatxera que compregui les províncies de Lleida i Osca, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre ha reiterat a les associacions Agrícoles de les dues províncies que tenen associats cultivadors de remolatxa la conveniència que compleixin amb els tràmits legals a l'objecte que puguin entrar a formar part de la Comissió arbitral corresponent, al qual efecte els ha facilitat les instruccions oportunes.

EL COTO ARTIFICIAL

Després de la seda artificial, hom anuncia també el cotó de la mateixa naturalesa.

Segons una notícia comunicada per la «North American Newspaper Alliance», un anglès, el senyor C. G. Hedley-Thomton, qui actualment és als Estats Units, pretén haver trobat un producte més barat que el cotó i que el substitueix amb avantatge. Aquest producte és més sòlid i es teixeix a meravella. Cal dir que és possible de mesclar-lo amb el cotó veritable, amb la seda, artificial o no, i amb la llana. Es teixeix amb les màquines actuals i es pot tenyir del color que es vulgui.

El senyor C. G. Hedley-Thomton no ha volgut donar cap altra explicació. Assegura, només, que el seu producte ja és treballat a Alemanya, Espanya i Itàlia.

El nou producte és extret, diuen, d'una planta cultivada especialment a un «rancho» de La Florida.

Assegura que el seu ús pot tenir per conseqüència una revolució en el preu de molts teixits.

Ara, que hi ha un grapat d'excepcions.

QÜESTIONS D'AIGUA A IGUALADA

Ha estat elevada a l'alcalde d'aquesta ciutat, una instància subscrita per representants de tots els elements que viuen a les voreres de riera de Carme, alcaldes de Carme, Orpí, Torra de Claramunt, Pobla de Claramunt, regants de les aigües d'Orpí i de Carme i propietaris de fàbriques.

Els signants exposen les causes per les quals entenen —i així ho sol·liciten— que cal rebutjar el projecte de l'aigua de Santa Càndia.

Hi ha qui parla d'una actitud francament rebel d'alguns regidors si s'abandona per un altre que es consideri més avantatjós, el projecte de portar ací les aigües de Santa Càndia. Heus ací uns rumors que no deixen de tenir la seva gravetat.

INAUGURACIO DEL PAVELLO DE L'OLI D'OLIVA

L'acte fou molt concorregut i la instal·lació va merèixer elogis de tots els assistents per la seva originalitat.

Aquest pavelló representa una masia catalana, amb un barri i un porxo; dins la masia hi ha instal·lat uns diorames de la collita i fabricació de l'oli.

**EL MILLOR MATERIAL
PER A COBERTES**

Assistiren a l'acte el governador civil, senyor Milans del Bosch; el capità general, senyor Barrera; el Director de l'Exposició, senyor Foronda; per la Diputació hi havia el senyor Traval; també hi havia el senyor Fontaner, del Comité de l'Exposició, i el senyor Sagredo. Parlaren el senyor Fontané i el senyor Sagredo. Ambdós elogiaren la fabricació espanyola de l'oli.

Acabat l'acte inaugural, les autoritats i els invitats es traslladaren al restaurant del Roserar, on el fou servit un berenar, del qual tots els plats eren a base d'oli: bunyols, amanides, etc.

La festa fou molt agradable per l'aire casolà que tingué.

Fóra inacabable transcriure els noms dels invitats que hi assistiren. Fem únicament constar que entre ells hi havia moltes personalitats i distingides dames de la societat barcelonina.

La festa finí a dos quarts de nou.

INDUSTRIA I AGRICULTURA

A tots els països existeix, més o menys accentuada, la pugna entre els interessos agrícoles i els interessos industrials. Per molt de temps els simplificadors d'ofici han fet creure a l'opinió que Catalunya era una contrada gairebé enterament industrialitzada, sense altra cosa que vestigis d'agricultura. Han calgut molts anys i moltes estadístiques perquè la gent comencés a adonar-se que la nostra terra, amb els seus vins, els seus olis, les seves avellanets, etc., oferia un volum de productes més importants econòmicament que el producte de les manufactures de Barcelona, Sabadell, de Terrassa, de Manresa, de Manlleu, etc.

Tal vegada som a la vetlla d'adonar-nos d'un altre fenomen. Una agricultura pròspera, si no és sostinguda per una indústria activa i intel·ligent, acaba per perdre bona part de les seves posicions mundials. Els símptomes de la veritat d'aquests principis no són difícils de trobar. Nosaltres els veiem anant pel carrer, en els anuncis de les parets i damunt els mostradors dels bars, i dins els aparadors dels adroguers.

No us n'adoneu? Hi ha una formidable invasió de begudes americanes que no són altra cosa que sucres de fruites. En un país com el nostre, en part comprès dins de la zona del taronger i veïnant amb València, el paradís d'aquest fruit d'or, presenciem, indiferents i irònics com creix el consum de les taronges de Califòrnia manufacturades per industrials del mateix país.

La taronja llevantina continua essent excel·lent. ¿Voleu que la proclamem la millor del món? Ja està proclamada. Però mancada de l'auxili d'una indústria poderosa, corre el perill de trobar-se seriosament assetjada per fruites menys dolces, menys fragants, però explotades sota una tècnica ferrissa i amb l'ajut d'uns capitals immensos.

Sens dubte la querella entre la indústria i l'agricultura és eterna o almenys ho sembla. No l'acabarem amb exhortacions ni amb articles de diari. La sola cosa a fer és de recordar als uns i als altres que tan perillosa és una agricultura sense una indústria col·laboradora com un gran descabellament fabril sense base agrícola de cap mena.—C. S.

(De «La Publicitat»)

L'ARRENDAMENT DE FINQUES RUSTIQUES

Importants declaracions del senyor Eduard Bagasol, Director de l'Oficina jurídica de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.

Creient que podria ésser interessant als nostres lectors conèixer noves declaracions sobre aquest assumpte de tanta actualitat, en hem adreçat a l'il·lustre advocat Eduard Bagasol, qui regenta l'oficina jurídica de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre. Ens hi hem dirigit amb tot un enfilall de preguntes, bo i sol·licitant de la seva amabilitat, una resposta per a cada una d'elles.

—¿Podria dir-nos quin és l'estat actual del problema?

—Les Bases del Decret-Llei regulant els contractes d'arrendament de finques rústiques foren presentades pel Govern a l'Assemblea Nacional i donaren lloc a un debat interessant amb motiu del dictamen formulat per la Secció. Actualment ja és acabada la discussió que en podríem dir parlamentària i el Govern, tenint o no en compte el dictamen de la Secció i els diferents parers dels assembleïstes, resoldrà la qüestió.

Es de creure, però, que el projecte de Decret-Llei, en el cas que el Govern es decideixi a posar-ho en vigor, sofrirà moltes modificacions.

—¿Quines són les característiques essencials del projecte de Decret-Llei?

—Les més importants són les que fan referència a la duració mínima dels contractes d'arrendament i en el que fa a les millores.

Es fixava el termini de sis anys, prorrogables per sis anys més, al gust de l'arrendatari. L'augment de preu només seria possible després de l'expiració del termini, i es toleraria l'augment en el cas de sofrir el propietari un recàrrec contributiu o bé quan satisfés a la Hisenda la quota contributiva corresponent al líquid imponible, proporcional a la renda percebuda en realitat.

Segons les Bases són prohibits els sots-arrendaments, a menys que el Patronat de l'Acció Social Agrària o el Comité paritari de la propietat rústica, quan actuï, informi favorablement, i declari que no es tracta de sots-arrendaments per especulació.

—I sobre millores?

—En el que fa a millores l'arrendatari, segons les Bases, podria introduir les que li plaguessin, fent, però, una distinció entre les millores necessàries o les fetes per l'arrendatari, per tal de conservar les coses en l'estat en què les va rebre, i les millores extraordinàries realitzades per evitar algun perjudici. Les primeres anirien a càrrec de l'arrendatari, les altres, però, a càrrec del propietari.

Referent a les millores útils, no fixades en el contracte d'arrendament, cal distingir les que podrien treure's de la finca sense perjudici i les que no es poden separar. Sobre aquest punt les Bases del Decret-Llei van molt enllà, puix estableixen que aquelles millores que es poden treure de la finca sense cap perjudici si l'arrendador vol que restin a la finca, haurà de pagar-les, i restarà obligat a abonar a l'arrendatari la meitat de les altres, o sigui d'aquelles que per llur naturalesa no es poden separar de la finca.

Els Comitès paritaris intervindrien en cas d'haver-hi diferències en el que fa al pagament de les indemnitzacions per tal de determinar la condició de les millores.

En el cas que el procediment de cultiu impliqui un augment positiu de la valor productiva de les terres, el propietari restaria obligat a pagar la millora a l'arrendatari.

—Les Bases afavoreixen algú?

—S'hi veu una tendència ben clara a beneficiar els

arrendataris. Si les Bases prosperessin, l'arrendatari fruitaria del dret de retracció, quan el preu d'arrendament fos inferior a 10.000 pessetes, i a més se li concediria el dret de preferència en el nou arrendament.

El comprador d'una finca restaria obligat a respectar els arrendaments vigents; i en el cas d'expropiació forçosa, correspondria un terç del preu d'afecció a l'arrendatari; quan la infracció de les condicions estipulades fos subsanable, no seria motiu de desnonament, mentre es pagués una justa indemnització; a més a més, tots els contractes inscrivibles podrien ésser transferits, etcètera, etcètera.

—Els contractes d'aparceria, restarien afectats per la reforma de les Bases?

—Ja ho crec, les Bases no fan distinció de cap mena entre els contractes de preu en metàl·lic o en espècies, i és evident que el contracte d'aparceria restaria afectat, així com també els contractes verbals.

—I els contractes vigents?

—Segons les Bases no restarien afectats per la reforma, però sí, en el cas que es prorroguessin.

Tanmateix, si el Govern té en compte el dictamen de la Secció de l'Assemblea, el projecte del Decret-Llei oferiria tot un conjunt de modificacions, les quals farien bon xic més viables, els propòsits de regular els contractes d'arrendament. Sobre l'extrem tan discutit de la duració del contracte, el dictamen de la Secció, no fixa un termini de sis anys que, en realitat serien dotze, o més, estableix diferències segons les normes de cultiu.

La Secció de l'Assemblea ha proposat que la duració del contracte resti determinat per la rotació o altres variants de la rotació que escullin els contractants. En cap cas, però podria ésser menor de la rotació completa, natural i corrent en aquella localitat, d'acord amb el règim de la comarca i en relació amb la mena de cultiu i finca: en les plantacions d'arbres fruiters, oliveres, vinyes, i altres de producció anual, el termini mínim seria el necessari per fer dues collites; en el que fa a les hortes i recs, el termini mínim seria de tres anys.

—El dictamen estableix alguna excepció?

—Sí, els aprofitaments forestals de pastura, els de no implantació i els d'aparceria; a Catalunya, segons les prescripcions del Decret-Llei, els contractes d'aparceria tenen una importància cabdal.

Sobre millores, el criteri de la Secció de l'Assemblea també és ben diferent del de les Bases formulades pel Govern. En finalitzar el contracte, l'arrendatari tindria dret a què li fossin abonades les millores útils mentre els beneficis produïts no hagin estat aprofitats per l'arrendatari i les millores restin incorporades a la finca; en cap cas, però, la quantia de les dites millores no podria excedir del deu per cent del total de les rendes pagades durant el termini del contracte.

L'arrendatari no podria introduir totes les millores que cregués convenient, això és el que diuen les Bases; segons el dictamen, però, seria necessari el consentiment exprés del propietari per portar a terme qualsevol mena de reforma que suposés una transformació essencial de la finca, per exemple, passar el cultiu de sech al de regadiu.

—El dictamen no admet pròrroga?

—Sí, admet la pròrroga obligatòria per una sola vegada; exceptua, però, els casos següents: venda de la finca, quan el propietari vulgui cultivar-la ell mateix o fer-la cultivar pels seus, i quan la finca hagués estat arrendada per l'usufructuari i aquest deixés d'ésser-ho.

—El Govern no tindria en compte les condicions especials de certes comarques?

—Segons el projecte format pel Govern, totes les prescripcions del Decret-Llei haurien d'ésser aplicades a totes les comarques, si bé les diferències de contractació no poden ésser més remarcables. En canvi, en el dictamen figura un article addicional segons el qual el govern podria suspendre l'aplicació de la llei en qualsevol comarca: hem de creure, però, que si el Govern acceptava aquest article addicional, Catalunya en restaria altament beneficiada de l'excepció.

—Per acabar, ¿podria dir-nos quina fou l'actuació de l'Institut Agrícola Català, en el qual vostè intervé, davant aquest problema?

—Tan tost com l'Institut conegué el projecte de les Bases formulat pel Govern, cursà un escrit a la presidència del Consell de Ministres bo i posant de relleu els perills i les dificultats que sorgirien entorn d'aquell projecte.

L'Institut demostrà amb facilitat que una Llei de contractes de finques rústiques, no es pot adaptar a la realitat, degut a les moltes normes contractuals establertes pel costum, i que aquesta reforma esdevé precipitada per no respondre a cap mena de necessitat preemptòria, almenys a Catalunya.

L'Institut ha combatut així mateix la fixació del termini dels arrendaments a sis anys, i els extrems del projecte referents a Millores.

La tesi de l'Institut recolza en la necessitat de conservar el principi de llibertat de contractació, amb benefici dels propietaris i arrendataris, puix creu que és indispensable per a millorar l'estat econòmic i social dels nostres pagesos.

Després d'això hem cregut convenient acomiadar-nos del senyor Ragasol, bo i remerciant-lo vivament per les seves declaracions clares i concises, bo i compartint la seva satisfacció de donar un concepte clar i evident d'un problema tan cabdal i tan actual. — J. A.

(De «El Mati»)

L'ARRENDAMENT DE FINQUES RUSTIQUES

EL PROJECTE ELABORAT PER L'ASSEMBLEA

L'Assemblea ha elevat al Govern el dictamen de la secció setena, sobre el projecte de decret-llei regulant els contractes d'arrendament de finques rústiques.

En el preàmbul es diu que el projecte és fruit de laborioses, tenaces i contrapuntades discussions.

Fàcilment s'endevina que el dictamen no significa, ni podia significar, en matèria tan complexa, la coincidència completa i absoluta d'opinions dels vocals de la comissió.

Sense merma de les respectives conviccions, el dictamen representa la coincidència d'extrems fonamentals.

Fa història dels diversos projectes similars, presentats des de 1918, i de les consultes fetes a l'opinió pública, mitjançant informacions diverses.

S'estableix la llibertat de contractació, sempre que no s'oposi a les normes imperatives o prohibitives de les disposicions legals.

Serà nul·la la renúncia a obtenir rebaixa d'arrendament en casos de flagells.

Igualment ho serà carregar sobre l'arrendatari les contribucions ordinàries o extraordinàries de l'Estat, i l'imposar a l'arrendatari la venda de productes en determinades zones.

L'autorització de l'arrendament se sotmetrà a la naturalesa del conreu, amb terminis mínims, que podran prorrogar-se a petició de l'arrendatari, per una sola vegada.

La compra de la finca arrendada està obligada a respectar el contracte d'arrendament.

S'estableixen condicions per al pagament de les matèries introduïdes a la finca.

No gaudiran dels beneficis d'aquesta llei els contractes no escrits o els no inscrits al registre d'arrendament.

Els subarrendaments només podran fer-se quan en el contracte de l'arrendament estigui facultat per això l'arrendatari.

Els contractes d'arrendament podran continuar-los la vídua i descendents de l'arrendatari, si subsidiàriament assumeixen la responsabilitat del compliment del contracte.

El Govern, apreciant les circumstàncies especials locals, podrà suspendre l'aplicació d'aquest decret on convingui.

Aquest projecte ha despertat viu interès entre els agricultors. Són moltes les entitats agrícoles que s'han adreçat al Govern civil fent observacions al projecte. L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre ha elevat a la presidència del Consell de ministres un escrit analitzant les conseqüències que sobrevindrien, si arribessin a promulgar-se en llei alguna de les bases esmentades, principalment la que tracta de fixar un termini mínim de sis anys, prorrogable per altres sis a voluntat de l'arrendatari, als contractes d'arrendament en general, majorment quan juntament amb la terra s'arrenda la casa que presideix la hisenda. S'ocupa també extensament de la base per la qual es projecta facultar a l'arrendatari per introduir millores en la finca, per compte, en molts casos, de l'arrendador, fent observar, amb l'examen d'aquest i d'altres extrems, la gran transcendència de la reforma que es projecta.

L'Institut ha donat a conèixer el seu treball als senyors assembleistes, afegint altres observacions per si estimen convenient tenir-ho en compte quan el projecte sigui sotmès a la deliberació de l'assemblea.

LES APLICACIONS DEL SURO

En el Foment del Treball Nacional el senyor Bulart i Rialp donà una conferència de les modernes indústries del suro.

Les conclusions d'aquesta conferència són les següents:

Seguir la política dels Estats Units, aconseguint, no solament la permanència i estabilitat dels nostres tècnics, pagant-los bé i donant-los la importància que mereixen, i, a més, atraient-se el tècnic que s'ha vist obligat a travessar les fronteres, amb la qual cosa s'aplicaria, amb aquest cas de la tècnica tapera, el principi d'allò que en les lleis socials es denomina l'emigració de l'oreneta, i que no sols s'aconseguiria la reintegració del tècnic que havíem deixat escapar, sinó que també s'aconseguiria, demés, aprofitar-nos del perfeccionament adquirit durant la seva estada a l'estranger, utilitzant per afegidura el capital que hagi economitat com a conseqüència de l'estalvi durant el temps de son involuntari expatriament.

I una altra conclusió és atreure per tots els mitjans els capitals espanyols amb una propaganda intensa i raonada, fent comprendre al petit rendista i a l'home

adinerat els avantatges que reportaria la creació de grans nuclis industrials desenrotllant en gran escala la integritat de les manufactures del suro, aconseguint amb això enfrontar-se amb la competència estrangera i fomentant la riquesa nacional amb finalitat laudable, i donar-se l'amplitud que requereix a una indústria pura i merament autòctona.

El senyor Bulart fou aplaudit i felicitat.

NITRAT SINTETIC I NITRAT NATURAL

La I. G. Farbenindustrie ha senyalat el començament de la pau entre el nitrat sintètic i el nitrat natural. S'ha aprofitat l'estada a Berlín del ministre de Finances de Xile, senyor Pau Ramírez, per a iniciar negociacions amb l'objecte d'establir un règim de cooperació.

Conegut de tothom l'avenç formidable en la indústria del nitrat sintètic, des de la guerra ençà, tindria una importància mundial aquesta combinació.

Podem afegir que la J. Chemical, J. també s'ha entès amb aquells dos grups, acabant amb un acord triangular respecte de la futura política a seguir tant en propaganda com a investigacions i altre assumptes referents a fertilitzants.

Aquest grup comprèn els més formidables productors de nitrogen fertilitzant, fora dels Estats Units, i sembla que invitaran els altres grups nacional de productors a acceptar l'acord, per a així arribar a una estabilització en la indústria del nitrogen.

El primer fruit d'aquesta estabilització serà, diuen, una rebaixa del preu de venda uns 10 xil·lings per tona diuen que serà immediata. Realment interessant en aquesta crisi mundial de l'agricultura. Faltarà només una més íntima compenetració entre el negoci de venda de fertilitzants i el consumidor per a procurar que s'emmotlli perfectament a les necessitats particulars de cada terra i cada mena de cultiu.

ELS BOSCOS

De *Tivissa*, signat Lluís Escoda:

«La mala fi que han tingut les boscúries de la nostra terra, ens fa pensar com podríem ressuscitar-les al seu esplèndid passat.

Terrenys impropis per a tot altre profit, es veuen per culpa de l'egoisme de les talles sense fre i per criminals incendis que denuncien un desamor o un odi inexplicable al bosc, pelats de vegetació noble que contrista profundament.

Fins avui, ben just si podríem trobar un propietari que en la propagació i conservació de la pobra riquesa forestal que ens resta, hi esmerci despeses o treballs que s'orientin a salvaguardar-la de l'incendi de descuit o de mala intenció.

Les causes que han dut l'actual despoblació del bosc al nostre terme, no tenim intenció d'examinar-les per ara. Ens interessa només de fer alguna remarca sobre la cooperació que presta el mateix propietari a la ruïna del seu bosc, perdent en aquestes ocasions inconcebiblement el sentit de les seves pròpies conveniències.

La talla general tan comunament practicada, hauria d'ésser criticada i condemnada per la veu pública, com un dany als interessos públics i com una boja destrucció

dels propis, que desacredités el seny de l'autor i se'l considerés incapacitat de seguir administrant-los. En cap cas s'hauria d'admetre el fet concertat ni justificat, i dins la mateixa severa condemna pública s'hauria de fer comprendre aquelles talles que excepcionen unes corones irrisòries, que són talles generals disfressades. Formada aquesta consciència pública, evitariem més mals que no evitaran totes les lleis protectores del bosc, puix que les nostres accions, tant les determina el judici propi com el des altres, si és que hi ha una opinió general formada sobre això o allò que hem de fer.

Molt bé que un propietari recorri a les reserves del seu bosc, si creu que les necessita, i sacrifiqui un cert nombre d'arbres, però que mai es consideri amb dret de destruir-lo. Per respecte als interessos generals i per respecte als interessos dels seus successors, hauria de considerar moralment limitats els seus drets de propietari absolut.

Poc ens sembla que es diferencia la destrucció d'un bosc fet o en camí de fer-se, pel foc o per una talla general: en el primer cas, és profit d'un pasturatge, carbons o llenya que es busca, i a quin preu!, i en el segon, és un immoderat afany de lucre del mateix propietari. Com a immoderat aquest afany, la veu pública hauria de condemnar-lo amb la severitat que condemna la usura; i l'especulador es fa la il·lusió que no es podria fer el propietari d'un bosc, de passar desaparecebuts o ésser ignorats del públic, que els malda, els fets d'usura o d'especulació.

Després ens cal condemnar el pagès que sense fer talles de bosc, potser perquè no en té, sembla que, tal vegada inconscientment, fa tot el possible per a evitar que de natural es formi. Al·ludim els pagesos que de la seva garriga treuen periòdicament, cada setmana o cada mes, una carbonera. I encara hi ha moltes vegades que el carboner no és el mateix propietari, sinó un que fa el carbó per empresa. Repareu quin afecte hi ha pel

bosc, quan l'un i l'altre el fan impossible per uns profits tan insignificants!

En canvi, fer la llenya sobrera i netejar periòdicament el bosc, o pinetellada o la garriga que en les nostres contrades no hi manca mai el tendre pi, i encara en molts casos les mateixes deixalles pagarien els jornals esmerçats, recuperariem la fabulosa riquesa que en menys d'un segle hem destruït, que prou gaudirien encara els joves d'avui, i ens assegurariem la consideració i l'agraïment dels nostres descendents.

Ara bé: hauria d'anar acompanyat d'una aplicació i divulgació ben extensa i constant de les responsabilitats dels incendiaris i dels imprudents, i una mesura de resultats creiem que fóra la de prohibir terminantment el pasturatge a les contrades cremades.

I en pocs anys, la davallada rainosa, gairebé impossible d'ésser més afrontosa avui, d'aquesta quantiosa riquesa pública i particular, seria substituïda per una albiradora prometença per a l'endemà de nosaltres mateixos i per l'asegurat benestar dels nostres fills.»

LLIBRES REBUTS

Formulario práctico de Agricultura y sus industrias, per J. Poch Noguer.

Bailly—Bailliére. J. A. Madrid.

S'ha publicat el primer volum que conté fórmules aplicables a la vinicultura, sucres, aixarops, alcohols llet i derivats, fècules, olis, productes alimenticis, i adobs.

Preu 5 ptes. en rústica i 6'50 en tela.

Aquesta obra vol tenir un caràcter d'aplicació immediata i és un seguit de fórmules. Molt difícil per consegüent de fer-ne una crítica.

Afaitar-se bé i de pressa
només s'aconsegueix emprant
PASTA NIX

EL MERCAT

ULTIMES COTITZACIONS

	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
ADOBS					
Superfosfat d'os, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric i 1 1/2 per 100 de nitrogen ...	100 quilos	15'—	Colorant Bordeus... ..	1 kilo o litre	15 a 75
Superfosfat de calç, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric soluble	»	10'50	Id. Caramelina... ..	»	15 a 75
Superfosfat de calç, 16-18 per 100 d'àcid fosfòric soluble	»	9'50	Fosfat amònic blanc de neu, en pols.	»	2'10 a 2'45
Superfosfat de calç, 13-15 per 100 d'àcid fosfòric soluble	»	8'50	Gelatina Flandes extra... ..	»	4'25
Sulfat d'amoníac, 20-21 per 100 de nitrogen	»	39'—	Id. or, plata, bronze... ..	»	8'25 — 7'25
Nitrat de sosa, 15-16 per 100 de nitrogen	»	37'—	Glicerina, pura bidestilada, 30° Enol	»	3'50
Sulfat de potassa, 90-92 per 100, equivalent a 49-50 per 100 de potassa pura.	»	33'—	Metabisulfit de potassa cristallitzat	»	1'70 a 2'10
Clorur de potassa, 80-85 per 100, equivalent a 50-51 per 100 de potassa pura	»	25'—	Negre animal	»	1'15 a 1'45
Matèria orgànica còrnia natural, 10-11 per 100 de nitrogen i 2-3 per 100 d'àcid fosfòric	»	34'—	Nosperal (substitueix al sulfat de coure)	»	1'15
Guano Sant Jordi, 7-8 per 100 de nitrogen i 9-11 per 100 d'àcid fosfòric i 5-6 per 100 de potassa	70 quilos	18'—	Osteocila Coignet.	»	4'35
Sulfat de ferro en gra	100 quilos	12'—	Sang cristal·litzada Enol	»	3'50
Nitrat de calç 15-16 per 100 de nitrogen i 28 per 100 de calç	»	30'50	Taní al alcohol, pur	»	5'65 a 10
Cianamida 19-20 per 100 de nitrogen, 60 per 100 de calç	»	29'—	Id. al éter, pur	»	10'75 a 16
SOFRES			Brou Bordelés Schloesing. ...	»	1'30
Sofre Sant Jordi, 98-100 per 100, extra	40 quilos	15'50	BOTAM		
Id. id, 98-100 id., extra fi	»	17'50	Barrils de 14 a 16 litres, roure	Un	7'—
Sofre gris o precipitat	»	9'—	» 28 a 32 » »	»	14'—
Flor de sofre o sofre sublimat	50 quilos	23'50	» 100 litres... ..	»	30'—
Sofre de terròs		33'—	Pipes de 240	»	50'—
Sofre en pans, refinat		40'—	Bordaleses	»	52'—
Sofre de canó		48'—	Bocois 600	»	210'—
PRODUCTES ENOLÒGICS			CEREALS		
(comprant-ne 100)			Blat		
Acid cítric cristal·litzat, pur estranjer 99°.	1 kilo o litre	8'25	Froment de Castella	100 quilos	49'—
Acid tartàric id. id. id.	»	4'50	Xeixa de la Manxa	»	49'—
Id. id. id. id. id. id.	»	4'25	Froment de la Manxa	»	50'—
Anhidrid sulfurós, pur francès	»	1'25	Aragó	»	50'—
Sofre conglomerat en pastilles de 5 a 100 grs.	»	1'50	Navarra	»	50'—
Lluquets classe extra sense degotalls... ..	»	1'50	Urgell i Vallès	»	49'—
Id. id. corrent	»	0'85	Comarca	»	49'—
Carmel especial de sucre, classe extra	»	3'75	Extremadura, blanquet	»	47'—
Carbó vegetal en pols fina	»	2'15	Cruxer	»	00'— a 00'—
Cel·lulosa Enol.	»	5'—	Lleida	»	49'—
Cola Vila.	»	2'75	Civada		
Id. Coignet, en plaques... ..	»	3'—	Extremadura	»	37'— a 38'—
id. xina en fideus... ..	»	35'—	Manxa	»	42'50 a 43'—
lCoa rusa Saliauský... ..	»	45'—	Aragó	»	00'00
			Ordi		
			Extremadura	»	34'—
			Manxa	»	34'—
			Urgell	»	34'—
			Sagarrà	»	44'— a 44'50
			Aragó	»	00'00
			Castella	»	33'50
			Comarca	»	
			Moresc		
			Plata, vell	»	38'— a 38'50
			Id. nou	»	39'25 a 39'50
			Mill		
			Estranger	»	50'— a 51'—
			Comarca	»	49'— a 50'—
			Arròs		
			Benlloc, zero	»	59'— a 60'—
			Idem, mitjà	»	59'— a 61'—
			Idem, selecte	»	62'— a 63'—
			Matisat, ordinari	»	60'— a 62'—

	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
Idem, selecte	100 quilos	62' — a 63' —	Farina de peix	100 quilos	90' — a 110' —
Bomba, ordinari	»	100' — a 110' —	Farina d'ossos	»	35' — a 40' —
Idem, superior	»	120' — a 135' —			
Idem, extra	»	130' — a 135' —			
LLEGUMS			FRUITES SEQUES		
<i>Faves</i>			<i>Ametlles</i>		
Extremadura	»	46' — a 47' —	Mallorca	»	465' —
Itàlia	»	44' — a 46' —	Esperança, primera	»	480' —
Tunis	»	43' — a 43' 50	Tarragona	»	490' —
Oran,	»	00' — a 00' —	Mollar amb closca	»	180' —
Valencianes,	»	00' 00			
Prat	»		<i>Avellanes</i>		
<i>Favons</i>			Ordinària amb clofolla	»	100' —
Sevilla	»	46' — a 47' —	Negreta	»	145' —
Xereç	»	00' 00	Sense clofolla, primera	»	305' —
Marroc	»	00' — a 00' 00	» segona	»	280' —
Italians	»	44 a 46			
Anglesos	»	00' 00 a 00' 00	<i>Figues</i>		
<i>Garrofes</i>			Fraga	10 quilos	9' 50
Vinarç	42 quilos	42 a 42' 5 rals	Idem extra	»	
Roges	»	40 a 40' 5 »	Mallorca	»	
Mallorca	»	34' 5 a 35 »	Idem negres	»	
Eivissa	»	35' 5 a 36 »	Burriana	»	
Matafera	»	41 a 41' 5 »	Albunyol	»	
València	»	00 a 00' »			
Xipre	»	00' 00	<i>Pinyons</i>		
<i>Veces</i>				100 quilos	460' —
Navarra	»	00' —			
Romania	»	00' — a 00' —	VINS		
Calaf	»		Penedès, blanc	Gran i hectòlitre	2' 50
Màlaga	»	41' 5 a 42	Camp de Tarragona, blanc.	»	2' 55
<i>Mongetes</i>			Priorat, negre	»	2' 70
València Pinet	»	155' — a 160' —	Martorell, blanc	»	2' 50
Monquillines	»	000' —	Manxa, blanc	»	2' 50
Trinquillon	»	136' —	Mistela blanca	»	2' 90
Mallorca	»	1' 44 — a 1' 45' —	Idem negra	»	3' 05
Itàlia	»	00' — a 00' —	Moscateu	»	3' 25
Hongria	»	00' — a 00' —			
Romania	»	00' —	ALCOHOLS		
País, novès	»	138' — a 140' —	Destilat de vi 94-95 graus ...	100 litres	
<i>Altres llegums</i>			Rectificat, residus vínics 96	»	255' —
Ers	»	39' — a 39' 50	97 graus	»	
Titus	»	39' — a 39' 50	Rectificat industrial 96 a 97	»	114' —
Guixes	»	43' — a 44' —	graus	»	655' —
Llenties	»	100' — a 130' —	Desnaturalitzat, 88 a 89 graus.	»	
Cigrons pelons	»	90' — a 105' —	Aiguardent de canya, 74 a 75	»	200' —
Idem blancs	»	106' — a 145' —	graus	»	
FARINES I DESPUILES			OLIS		
Extra blanca superior	»	69' 50 a 72' —	<i>Oliva</i>		
Idem ordinària	»	73	Ordinari	100 quilos	230' 45
Intervinguda	»	67	Superior	»	239' 15
Número 3	60 quilos	28' — a 30' —	Fi	»	252' 20
Número 4	»	25' — a 27' —	Extra	»	260' 85
Segones	»	21' — a 22' —			
Terceres	»	18' 50 a 19' —	<i>De pinyola</i>		
Quartres	»	18' — a 18' 50	Verd, primera	»	147' — a 152' —
Segó	100 litres	6' 75	Idem, segona	»	126' — a 130' —
Segonet	»	7' 75	Groc, primera	»	173' 90 a 182' 60
Farinassa d'arròs	70 quilos	24' —	Idem, segona	»	
Morret	»	40' —			
Farina de manioc	100 »	34' —	<i>Exòtics</i>		
FARRATGES I PINSOS			Cacauet	100 litres	000' —
Alfals	40 quilos	7' 00 a 8' —	Coco, blanc	»	145' —
Palla llargueta	»	3' — a 3' 50	Idem, Cochin	»	155' —
Polpa de remolatxa, estran-			Idem, Palma	»	170' —
gera	100 quilos	38' — a 38' 50	Llinosa, cuit	»	163' —
Idem, país	»	30' — a 31' —	Idem, incolor	»	185' —
Turtó de coco	»	36' —			
Idem de cacauet	»		ANIMALS I LLURS		
Farina de turtó de llinosa .	»	37' —	PRODUCTES		
Farina de carn	»	55' — a 75' —	<i>Animals</i>		
			Bous del país	1 quilo	2' 70
			Vaques ídem	»	2' 70
			Vedelles ídem	»	3' 55
			Ovelles ídem	»	2' 50
			Xais ídem amb llana	»	4' —
			Idem esquilats	»	
			Cabres ídem	»	2' 25
			Cabrits ídem	»	6 a 7
			Porcs blancs del país, de	»	
			110 quilos net	»	3' 40
			Idem, molt grassos	»	3' 35
			Idem íd. valencians, íd. ...	»	
			Idem mallorquins	»	

VOLCK

Potent insecticida agrícola
dividit en tres productes

VOLCK TARONGERS PLUGONS HIVERN

Gran Premi de la Reial Societat
d'Horticultura d'Anglaterra
Medalla d'Or a la Gran Setmana
de Tours, maig de 1928

VENDES I INFORMACIÓ:

Busquets Germans i C.^{ia}
CORTS, 587 BARCELONA

La confiança d'èxit

està assegurada emprant sempre

Volck-Tarongers contra les cotxinilles

Volck-Plugons contra plugons i escarabatons

Volck-Hivern pels tractaments d'hivern en els
fruiters i contra les cotxinilles de l'olivera

Cripsan poderós anticriptogàmic pels tractaments
de la vinya amb més avantatja que el sulfat de coure

Orutox contra les orugues de tota mena

Pulgonil contra els plugons de les hortalisses

Dacusol contra la Mosca de l'olivera

Insectox contra insectes de resistència

■ ■ ■

Polvoritzadors VOLCK

Models excel·lents de 12 i de 50 litres, que garantitzen l'eficàcia dels tractaments. Els millors aparells

ATMELLERS FRUITERS OLIVERS

RAMON SALA

Bones existències de les
Arbequina i Verdiell

Olivers de 0'70 mts. alt a 70%

„ „ 1'50 „ „ „ 1'30%

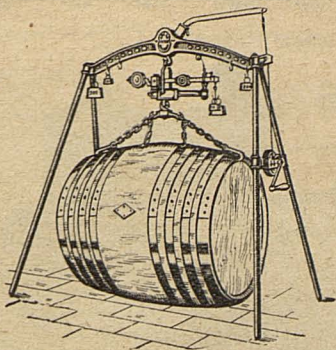
VIVERS CLOS BLAU
BALAGUER

ELS MILLORS LLIBRES D'AGRICULTURA els trobareu a la

Llibreria Catalònia

Plaça de Catalunya, 17

Telèfon 12456

Bàscules **ARISO**

SANS, 12 :: :: BARCELONA

Les utilitzen en quasi tots els Sindicats, magatzems d'olis i vins, i indústries, per llur duració, seguretat i exactitud

Caixes d'acer per a valors amb clau i sense

Nou sistema patentat d'un sol bloc massís INFRACTURABLES, contra foc i soplet.

Bàscula-Grua portàtil model 207
Demani dibuixos i preus

Agricultors!

La millor assegurança contra les malures de les plantes és l'emprar

Productes Schloësing

El coure, el sofre, l'arsenic, la nicotina en formes particularment actives es troben dins de:

Brou bordelès	Schloësing
Brou Cupro-arsenical	Schloësing
Sofres tècnics	Schloësing
Nicopoudre	Schloësing

Informacions,
Impresos,
Consultes,
Condicions

J. DORGEBRAY

Via Laletana, 19
BARCELONA

La casa J. DORGEBRAY posa gratuïtament el seu servei tècnic a disposició dels Srs. Agricultors

EL "CENTRE VITÍCOLA DEL PENEDÈS"

DE

Jaume Sabaté

FUNDAT EN L'ANY 1889

ACCEPTA COMANDES

PER A LA CAMPA-

NYA 1929-1930, EN

ARRELATS,

EMPELTS I

ESTAQUES

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
BARCELONA

EXPORTACIÓ
DEMANEU CATALEGS

ADREÇA:
SABATÉ

LLET SOLIDIFICADA

Vedells, Garrins, Porcells,
Mulats, Poltres i tota mena
de lletons i animals joves.

El deslletament de tota mena d'animals és una crisi prou sabuda de tots els ramaders.

El que no saben encara molts pagesos és que amb la LLET SOLIDIFICADA el deslletament passa desapercebut dels animals tan si es tracta de vedells, porcs, mulats i qualsevol espècie animal.

Durant el creixement dels animals la LLET SOLIDIFICADA ajuda al desenrotll del cos i augmenta ràpidament el pes dels animals

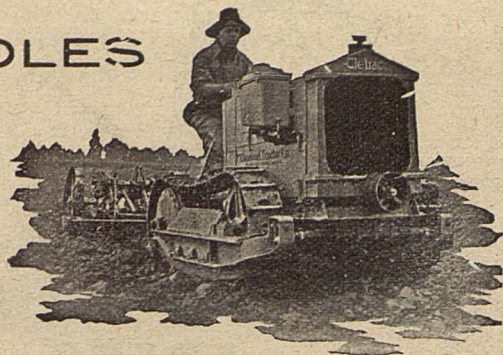
Per tota mena d'informacions i detalls
dirigir-se al concessionari exclusiu:

CASA TEIXIÈR

MASNOU (prop Barcelona)

TRACTORS AGRICOLES

"CLETRAC"

TIPUS TANC

Reconeguts pels tècnics com el de major rendiment i de més utilitat per a tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i amant dels seus interessos que desitgi augmentar considerablement el producte de ses finques, deu enterar-se dels avantatges que ofereix el

"CLETRAC"

Tipus W 12/20 HP. per a tota classe de cultius **PESETES: 10.000**

Tipus K. 20/30 HP. per a grans extensions **PESETES: 15.000**

Tipus A 30/45 HP. per a treballs que requereixin més força **PESETES: 23.000**

Aparells complementaris de totes classes i marques, a preus considerablement reduïts.

Demana catàlegs i proves al representant general a Espanya:

AUTOMÓBIL SALÓ

TRAFALGAR, 52
BARCELONA

PINSO ENSUCRAT
MARCA "MORAVIA"

Per a tota mena de bestiar

INSUBSTITUIBLE
PELS PORCS, CA-
VALLS I VAQUES

*Altament nutritiu i lleue-
rament laxant!*

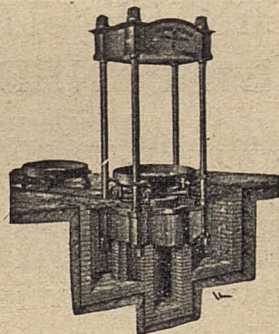
Evita moltes malalties!!

PROSPECTES I
MOSTRES GRATIS

Facilitem 10 k. gratuïtament
a qui desitgi fer un assaig

LA MORAVIA, S. A.

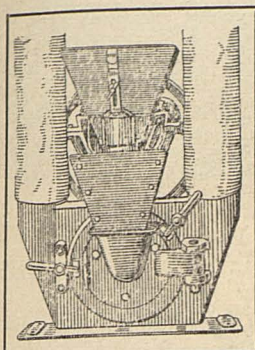
Miguel Angel, 90 - BARCELONA

TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
PERE IV, 109 - Casa fundada en 1855 - BARCELONA

Fundició i construcció de maquinària en general - Especialitat en maquinària per a elevació d'aigües - Fabricació d'olis - Elaboració de vins - Bombes de pistó per a totes les aplicacions - Premses i bombes hidràuliques - Trens de sanejament - Arades - Molins de vent - Cilindres de paper per a calàndries - Tuberries Preses i vàlvules de totes classes, etc.

Molins trituradors
"El Campeón Universal"

Patent n.º 91267

Medalla d'or en l'Exposició de
 Maquinària Agrícola de Barce-
 lona, Juny de 1927

El més avançat en molins per a l'ela-
 boració de pinsos per a l'alimentació
 del ramat, sucre, canyella, pebre,
 calç, guix, alfals, palla, carbó, ossos,
 xufla, etc. etc. — Demanin referència
 :: :: i detalls del darrer model a :: ::

MARC TORRES

Riereta, 15 i Aurora, 11
 Telèfon 16884

Barcelona

**Ja teniu a la vostra finca tot
 el regadiu que podrieu tenir**

Motor a la superfície. Aques-
 ta és una de les principals ca-
 racterístiques de la Bomba
 "NEPTUNO" i solament els
 que han sofert els innombra-
 bles contratemps i perjudicis
 que reporten els motors col-
 locats dintre de pous poden
 apreciar el valor que té.

La Bomba de pistó
"Neptuno"

és sempre accionada per motors instal·lats a la
 superfície. No porta cuiros ni premsa-estopes. No
 cal encervar-la. Funciona sols per tracció i és abso-
 lutament silenciosa i econòmica. Construïm models
 per a tots els caudals i elevacions, així com per a
 qualsevol classe de força motriu.

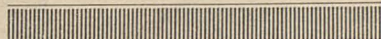
Tipus econòmics des de 300 pessetes.
 Molins de vent
 Lloguer de bombes per a profunditzar pous
 Vendes a llarg termini

CONSTRUCTORS:

Bombes "NEPTUNO" S. A.
 Passelg, 7
 TERRASSA

CREDIT I DOCKS DE BARCELONA
 COMPANYIA DE CRÈDIT I DE MAGATZEMS GENERALS

FUNDADA L'ANY 1881

Magatzems en el port de Barcelona, enllaçats amb la xarxa
 ferroviària.—Magatzems a Aldea (Amposta)

Préstecs sobre cereals, fruits i primeres matèries
 Obertura de crèdits

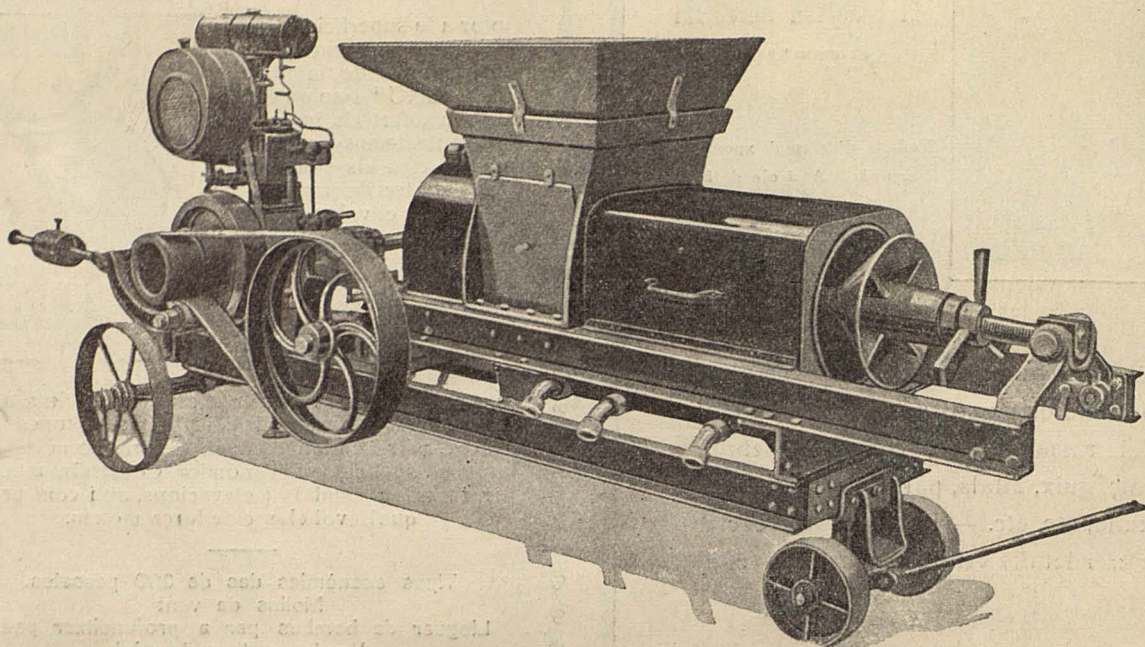
Comptes corrents a la vista i a terminis.—Comptes corrents en mone-
 des estrangeres. — Descompte i cobrament d'efectes comercials. —
 Valors. — Cupons. — Préstecs sobre títols

Cambra cuirassada amb compartiments de lloguer

PASSATGE DEL COMERÇ, 7 — Apartat de Correus 661

COSECHEROS:

LAS PRENSAS CONTINUAS
COLIN

Son las mejores hasta hoy :- No dejan heces, quedando el vino sin aspereza
Primer Premio y Medalla de Oro en el Concurso de Prensa en Alcázar de San Juan

Material de vendimia :- Productos para la elaboración
PEDIR DETALLES Y CATÁLOGOS

VICENS VILA CLOSA -

PASSEIG DE GRACIA, 88
Teléf. 72095 - Dir. Teleg.: KEDEVILA

- **Barcelona**

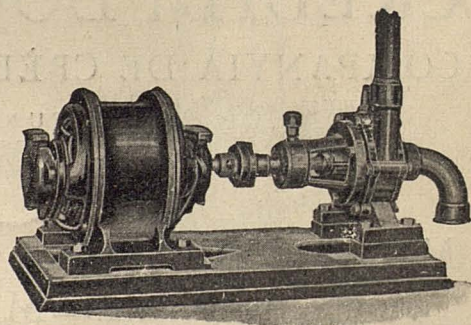
Propietaris! Quan necessiten elevar aigua
recorden-vos sempre de la

Bomba MINERVA

que vos donarà completa satisfacció

Demaneu catàlegs i pressupostos a

MELCIOR CAÑARDO - Aragó, 252 - Barcelona
(entre R. Catalunya i Balmes)

L'ADOB AZOAT MÉS BARAT I AVANTATJÓS

Cianamida

19/20% DE NITROGENO Y 60% DE CAL

FACILITA DETALLS I ASSAIGS GRATUITS EL

DELEGAT TÈCNIC DEL CENTRE D'INFORMACIÓ AGRÍCOLA DE LA CIANAMIDA A BARCELONA:
CARLES BIELSA ROXLO - CONSELL DE CENT, 294 - BARCELONA

NAGSA.-Casanova, 212-214-BARCELONA.

